

Głos Wielkopolski

Rok III

Poznań, poniedziałek 6 stycznia 1947 r.

P Nr 5 (667)

EUGENIUSZ SZYR

I wiceminister przemysłu

Osiągnięcia i zadania

[API] U progu Nowego Roku ludzie ciężkiej i ofiarnej pracy — górnicy, hutnicy, metalowcy, kolejarze, robotnicy portowi, marynarze i traktorzyści, szoferzy i listonosze, energetycy i rybacy — cała Polska, bogata w zakłady i ręce do pracy, w rolę i maszyny, w węgiel i rudy, w mózgi i serca — ogląda się wstecz, na szmat przebytej drogi, przepracowanej gleby, na dzieła swojego trudu.

Znamienne to są dzieła. Wymieniamy dla przykładu i bez wyboru: Państwowa Fabryka Wagonów we Wrocławiu, Most Poniatowski w Warszawie, odwiercenie potężnego źródła gazu w Dębowcu, pierwsza wrębówka polskiej produkcji, nowe polskiego typu wagony i parowozy, pierwsze samoloty, laboratoryjna produkcja włókna sztucznego na bazie przetworów węglowych, nowe mikroskopy, precyzyjne obrabiarki-automaty i tyle innych, oczywistych dowodów zwycięstwa polskiej pracowitości, zmyślności i inteligencji. Rok 1946 dał nam szczerze zadowolenie z osiągnięć, mimo popełnionych błędów, braków i niedociągnięć, mimo wielu usterek i luk w naszej początkującej dopiero, planowej gospodarce.

Ob. Prezydent Bierut podziękował w imieniu Rzeczypospolitej górnikom, kolejarzom, włókniarzom i cukrownikom za przedterminowe wykonanie rocznego planu, za piękny podarunek gwiazdkowy, złożony na dowód przez te przodujące gałęzie przemysłu i transportu. Lista nie jest zamknięta. Delegat Rządu dla spraw wybrzeża donosi o wykonaniu w ciągu 11 miesięcy rocznego planu przeladunków morskich. Statystyczne ujęcie wyników włącznie z ostatnim dniem 1946 roku umożliwi wpisanie na honorową listę takich działów przemysłu, jak hutnictwo, elektrotechnika, przemysł cementowy i szklarski, cały szereg działów przemysłu chemicznego i metalowego.

Akcja siewu jesiennego i orki na Ziemiach Odzyskanych dała nadspodziewane wyniki. Plan zaludnienia tych Ziemi został przekroczony. Zjazd Przemysłowy we Wrocławiu wykazał olbrzymi postęp w zagospodarowaniu Śląska Opolskiego, Dolnego, Ziemi Lubuskiej, województw szczecińskiego, gdańskiego i olsztyńskiego. 800 zakładów wielkiego i średniego przemysłu na Ziemiach Odzyskanych i ćwierćmilionowa załoga tych kopalń, fabryk i hut — to 800 twierdz polskości i ćwierć miliona „żołnierzy i oficerów pracy”, o których mówił na Zjeździe wicepremier Gomółka.

467 zelektryfikowanych wsi w 1946 r., w drugim roku powojennym, świadczy o pracy energetyki w walce o „światło i siłę” dla polskiego ludu. Nowe linie, nowe połączenia, wsi i miast znaczą szlak wieloletniej drogi do pełnej elektryfikacji Polski.

Osiągnięcie przedwojennego poziomu produkcji w przemyśle metalowym, w przemyśle, który najbardziej ucierpiał w okresie okupacji i wojny, otwiera nową kartę walki o modernizację techniczną i szybką rozbudowę; szczególnie produkcji maszyn i narzędzi, traktorów i silników, precyzyjnych mechanizmów i maszyn rolniczych.

Nie było łatwo osiągnąć tak burzliwy postęp w produkcji i usługach, nie łatwo było „łatać dziury” powstające ciągle to w tej, to w innej gałęzi gospodarki, nie łatwo było zmusić świeżo zmontowaną maszynę polskiego modelu do harmonijnej i nieprzerwanej pracy.

Doświadczenie roku 1946 jest niezwykle cenne. Przede wszystkim dlatego, że po metodach improwizacji, „burzy i naporu” 1945 r. nastąpił okres bardziej metodycznej, spokojnej i precyzyjnej działalności gospodarczej. Również dlatego, że rok 1946 był „rokiem

próby”. Plany odcinkowe i dziewięcioletni plan inwestycyjny stanowiły próbny egzamin przed przystąpieniem do planu trzyletniego, stanowiły niejako szkołę dla wszystkich od ministrów i CUP'u począwszy do niewykwalifikowanych robotników i pracowników. Uczyliśmy się wszyscy i dlatego nie można mieć żalu o to, że niektóre przewidywania zawiodły, że w wielu wypadkach życie wprowadzało swą nieubłaganą korektę.

Lekcje 1946 roku nie pójdą na marne. Kierownicy naszej gospodarki, wicelcy i mali dowódcy przemysłu, rady zakładowe i związki zawodowe — wszyscy zbilansują sobie straty i zyski, osiągnięcia i błędy, wszyscy dokonają zamknięcia ksiąg Starego Roku i otworzą Nowy Rok, pierwszy rok planu 3-letniego, ścisłym bilansem otwarcia.

Przygotować się do wykonania planu w 1947 roku — takie jest bojowe zadanie wszystkich pracowników przemysłu. Od pierwszych dni stycznia należy pracować

zgodnie z tym planem, zgodnie z doświadczeniami przodujących fabryk, oddziałów, warsztatów, przodujących inżynierów, ekonomistów, techników i robotników.

Szczegółowo rozpracować plan techniczny, inwestycyjny, zaopatrzenia i zbytu. Narzucić każdej fabryce ścisły preliminarz wydatków i rozchodów, oszczędzać każdej złotówki i premiovac tych, którzy umożliwili oszczędność dzięki swym pomysłom, ulepszeniom, usprawnieniom i wynalazkom.

Wzrost wydajności pracy, niżenie kosztów produkcji, zwiększenie rentowności zakładu, przyspieszenie cyklu produkcyjnego, redukcja zbędnych i nieproduktywnych elementów, ostra, wytrwała walka z brakiem dyscypliny, z marnotrawstwem czasu i materiałów, z niepunktualnością, z brakiem kontroli wykonywania zarządzeń i przepisów — tego wymaga od nas naród, bez tego planu nie wykonamy, bez tego nie będzie stałej poprawy bytu mas pracujących.

U progu Nowego Roku, w obliczu wyborów do Sejmu Ustawodawczego — te twarde, bojowe zadania mogą niektórym wydać się zbyt trzeźwym i surowym apelem noworocznym. Szereg czynników usprawiedliwia jednak takie postawienie sprawy. Przede wszystkim zaufanie do pracowników przemysłu, pewność, że stanowią dziś karną i doświadczoną armię produkcji, że pokojowe bitwy na froncie odbudowy wyłoniły tysiące nowych, wybijających się dowódców i podoficerów, wreszcie szacunek dla zdrowego krytycyzmu i odwagi klasy robotniczej. Nie ulegające wątpliwości zwycięstwo wyborcze Bloku Stronnictw Demokratycznych i Związków Zawodowych wzmocni fundamenty nowego ustroju gospodarczego i przyspieszy pełną mobilizację wszystkich sił produkcyjnych dla realizacji planu dobrobytu i szybkiego rozwoju potęgi gospodarczej Polski.

„Hej, kto Polak do pracy! — tak muszą brzmieć słowa nowej „Warszawianki”.

Otwarcie 80-go Kongresu Stanów Zjednoczonych

Burzliwy przebieg pierwszego posiedzenia

Waszyngton (API). W piątek zebrał się po raz pierwszy nowy Kongres amerykański.

W obecności 10 tys. widzów rozgrywały się dramatyczne sceny. Senatorowi demokratycznemu z Mississipi nie pozwolono złożyć przysięgi senatorskiej, oskarżając go o wykorzystywanie mandatu dla osobistych

korzyści i głoszenia prześladowań rasowych. Jak wiadomo, sen. Bilbo, z nazwy demokracja, jest jednym z najbardziej reakcyjnych senatorów w Kongresie. Słynne były jego wypowiedzi antymurzyńskie, w których domagał się prawie całkowitego wyłączenia Murzynów ze społeczności amerykańskiej. Gdy Bilbo miał złożyć przysięgę, wielu

senatorów zaprotestowało przeciwko temu, domagając się usunięcia go z senatu. Tyko dzięki interwencji senatora republikańskiego, Tafta, udało się odłożyć debatę nad aferą Bilbo do zakończenia spraw proceduralnych, do poniedziałku, tj. po wysłuchaniu orędzia prezydenta Trumana. 14 demokratycznych senatorów zagroziło, że w razie rozpoczęcia debaty nad tą sprawą zastosują oni taktykę obstrukcyjną przez wygłaszanie „maratońskich mów”, by uniemożliwić innym senatorom zabranie głosu. Sen. Brunot z Caroliny oświadczył, że będzie mówił co najmniej dzień i noc. Jeżeli senatorowie wprowadzili by w czyn swą groźbę, prez. Truman musiałby odroczyć wygłoszenie swego orędzia na czas nieograniczony.

Nowoobрани przewodniczący amerykańskiej Izby Reprezentantów, Martin, wygłosił przemówienie, w którym oświadczył, że rząd Stanów Zjednoczonych powinien mieć prawo ingerowania w sprawy prywatne obywateli. Nie ma miejsca w Stanach Zjednoczonych dla tych, którym nie odpowiada rodzaj rządów, które stworzyły ze Stanów Zjednoczonych najpotężniejsze państwo na świecie — oświadczył przewodniczący. Oświadczenie to zostało przyjęte frenetycznymi oklaskami przez deputowanych republikańskich i część demokratów. Następnie przewodniczący wezwał obie partie do ścisłej współpracy.

Już przy samym otwarciu nowego Kongresu stało się jasne, że republikanie będą się starali forsować swoje postulaty w dziedzinie polityki wewnętrznej, szczególnie zaś prawodawstwa pracy. Howard Smith, prawnicowy demokrat, zaproponował zmianę tzw. „aktu Wagnera”, który gwarantował robotnikom lepsze warunki pracy, oraz możliwość zawierania umowy zbiorowej. 5 innych senatorów przedstawiło projekt ustawy, zabraniający związkom zawodowym ogłaszania strajków, które „mogłyby zagrozić zdrowiu, czy bezpieczeństwu publicznemu”, a więc i... przeciw strajkom węglowym.

W związku z tym dwa wielkie centralne związki w Stanach Zjednoczonych: Kongres związków robotników i przemysłowców CIO oraz amerykańska Federacja pracy mobilizują milionowe rzesze swoich członków, aby stanąć do największej walki politycznej, jaka ma się rozegrać w Stanach Zjednoczonych.

Rozwiązywanie się kół PSL w Wielkopolsce

Warszawa (API). Ze względu na zbyt wielką ilość nadesłanych ostatnio zgłoszeń o występowanie z szeregow PSL nie jesteśmy w stanie ze względów technicznych podać wszystkich nazwisk wołec czego ograniczamy się jedynie do wymienienia miejscowości, w których nastąpiło samorzutne rozwiązanie się kół PSL. W ostatnich dniach rozwiązały się koła w miejscowościach: Gubln (Ziemia Lubuska) Sieraków, pow. Rawicz, Kargowa, pow. Rzepin, Wikowo, Krzykasy, Sulecin, Sulecinek, Miałskowo, Marzynowo, Lesne, Zaniemyśl, Kleszczowo, Garbary, Mogilno, Gorzynowo, Kosielne, Tadeuszowo pow. Sroda, Giecz Trzobiesławski, Zielniczki, Grodzisk Wlkp., Polewice, pow. Tomysl, Przylek, Kostrzyn, Tmarowice, Ostoje, Sakaradowo, Szumeczn, Grabkowo, Górecie Wielkie, Jutrosin, Miasto Śląskowe, pow. Rawicz.

Z inicjatywy wicewojewody Floriana Kromkko odbędzie się w dniu 12 stycznia rb. na terenie całej Ziemi Lubelskiej przeszło 700 wieców przedwyborczych. Na zgromadzeniach tych wystąpią mówcy z ramienia bloku stronnictw demokratycznych i związków zawodowych.

Wybrzeże za Blokiem Demokratycznym

Gdańsk. Kaszubi, rybacy zamieszkali od wieków na półwyspie Helskim, złożyli na wielkim wiecu w Jastarni deklarację, że głosować będą za Blokiem Demokratycznym.

Proces ppłk. Rzepeckiego, komendanta WIN-u

Warszawa (obsł. wł.). Przed rejonowym Sądem w Warszawie rozpoczął się proces przeciw podpułkownikowi Rzepeckiemu i 9 członkom dowództwa WIN-u. Akt oskarżenia zarzuca Rzepeckiemu, oficerowi zawodowemu w stopniu podpułkownika, że pozostawał pod rozkazami tak zw. rządu emigracyjnego i naczelnego dowództwa polskich sił zbrojnych w Londynie. Rzepecki zorganizował na terenie Polski nielegalny związek, który dążył do obalenia ustroju państwa polskiego.

stawał pod rozkazami tak zw. rządu emigracyjnego i naczelnego dowództwa polskich sił zbrojnych w Londynie. Rzepecki zorganizował na terenie Polski nielegalny związek, który dążył do obalenia ustroju państwa polskiego.

Podróż marsz. Montgomery'ego do Moskwy

Londyn (obsł. wł.). Szef imperialnego sztabu generalnego marszałek Montgomery udał się wczoraj samolotem do Moskwy. Marszałkowi towarzyszy sowiecki attache wojskowy w Londynie, który będzie pełnił rolę tłumacza.

Marszałek Montgomery przetrwał swoją podróż w Berlinie i zatrzymał się tam u szefa sztabu w brytyjskiej strefie gen. Robertsona. Przed odlotem marszałek Montgomery oświadczył korespondentom prasowym, że zatrzyma się w Rosji przez tydzień. Dodał on: pragnę nawiązać bliski kontakt z armią sowiecką i mam wrażenie, że wynikiem tego będzie wzajemne zaufanie korzystne dla wszystkich. W odpowiedzi za pytanie czy spotka się z marszałkiem Stalinem, Montgomery odpowiedział, że bardzo by pragnął spotkać się z marszałkiem.

Marszałek Montgomery będzie gościem armii sowieckiej, ale zamieszka w ambasadzie brytyjskiej.

Londyn (API). Londyńskie koła polityczne przypuszczają, że marsz. Montgomery podczas swego pobytu w Moskwie zechce przeprowadzić rozmowy na temat dotychczasowych pertraktacji prowadzonych między sztabami głównymi Anglii i Ameryki. Dalej stwierdza się w kołach londyńskich, że Montgomery uzyskał istotnie upoważnienie gabinetu brytyjskiego, by przedstawić na Kremlu sprawozdanie z treści tych rozmów. Również jest upoważniony do podania wszelkich szczegółów, jakich ZSRR mogłyby zażądać w sprawie obecności Brytyjczyków w Grecji. W Londynie przeważa przekonanie, że swoloda przedstawiona marsz. Montgomery'emu dla szczytowego omówienia tych dość trudnych spraw, przyczyni się znacznie do odprężenia, jakie od kilku tygodni daje się zauważyć w stosunkach angielsko-radzieckich.

Prywatne kola amerykańskie finansują terrorystów żydowskich w Palestynie

London (obsł. wł.). Ambasador brytyjski w Waszyngtonie odbył w dniu wczorajszym konferencję z amerykańskim sekretarzem stanu Byrnesem, a następnie oświadczył, że przedmiotem dyskusji były zagadnienia anglo-amerykańskie. Oficjalnie określa się, że było to zwyczajne spotkanie kurtuazyjne, jednakże korespondent radia brytyjskiego pisze, iż dobrze poinformowane źródła donoszą, że celem wizyty było ponowne poruszenie sprawy finansowania terrorystów żydowskich w Palestynie przez prywatne kola amerykańskie. W ciągu ubiegłego lata ambasador brytyjski protestował u rządu amerykańskiego przeciwko kampanii, która na łamach dzienników amerykańskich zwracała się z apelem o fundusze na poparcie ekstremistów żydowskich, oświadczać przy tym, że tego rodzaju dary można potraktować w ramach podatku jako ofiary na cele dobroczynne. Na zastrzeżenia w tej sprawie nie otrzymano dotychczas ze strony rządu amerykańskiego żadnej odpowiedzi.

London (obsł. wł.). Wysoki komisarz w Palestynie Cunningham odbył wczoraj konferencję z ministrem spraw zagranicznych Bevinem. Przedmiotem wczorajszej dyskusji były zarządzenia dotyczące podjęcia obrad londyńskiej konferencji w sprawie Palestyny w dniu 21 stycznia. Korespondenci dyplomatyczni podają, iż w dalszym ciągu czynione są wysiłki celem skłonienia czynników żydowskich do wzięcia udziału w konferencji.

London (obsł. wł.). Przywódców żydowskich w Palestynie ostrzeżono, iż w razie nowych gwałtów ze strony terrorystów żydowskich może nastąpić wprowadzenie stanu wojennego w całym kraju.

London (API). Wysoki komisarz brytyjski w Palestynie, sir Cunningham odbył wczoraj zrazem po swoim przybyciu rozmowy z ministrem kolonii Crech Jonesem i marsz. Montgomerym. W dniu dzisiejszym zostanie on przyjęty przez min. Bevina. Minister kolonii oświadczył, że miał rozmowy z komisarzem i Montgomerym.

W Jerozolimie p. o. wysokiego komisarza we-

zwał dwóch przedstawicieli społeczności żydowskiej, którym oświadczył, że wprowadzi w Palestynie stan wojenny, jeżeli żydzi nie będą współpracować w akcji skierowanej przeciwko terrorowi. Wojska brytyjskie prowadzą dalsze poszukiwania w Tel-Awivie. Władze wojskowe

przesłuchały wczoraj 3000 żydów, z których zatrzymano 61. Żołnierzom nie wolno jest udawać się na ulicę bez broni. W czasie dzisiejszej nocy zabity został 1 oficer brytyjski i 1 policjant arabski, 14 innych brytyjczyków odniosło rany na skutek najechania na miny

Niemcy przygotowują dyplomatyczny atak na Polskę

Nowy Jork (PAP). „Dziennik Chicagowski” twierdzi, iż podczas konferencji w Moskwie Niemcy rozpoczną skoncentrowany atak polityczny na Polskę. Niemcy od dłuższego czasu przygotowują atak na zachodnie granice Polski, szczególnie zaś od czasu słynnego przemówienia ministra Byrnesa.

Wstrząsające zeznania w procesie Fischera

Warszawa (obsł. wł.). Na sesji porannej zeznał wczoraj przed Najwyższym Trybunałem Narodowym świadek Wiernik, jeden z nielicznych, któremu udało się opuścić otóż koncentracyjny w Treblince, opowiadając o okropnych zbrodniach hitlerowskich, placze i przez długie chwile nie może ze wzruszenia mówić. Publiczność licznie zgromadzona na sali również płacze. Wstrząsające zeznania trwały godzinę. Świadek opowiada o masowym gazowaniu. Jako cieśla z zawodu pracował on przy budowie 10 komór gazowych, był w okresie w którym umierano w Treblince po 15-18 000 ludzi dziennie. Wiernik opisuje potworne obrazy. Palono dzieci na oczach matek. W lutym 1943 roku świadek widział Himmlera. Himmler rozkazał wówczas odkopać 2 i pół miliona trupów, które następnie spalono, a ich prochy rozrzucano po polach i zasiano lubin. Odtań zagazowanych palono na olbrzymim stosie. Świadek widział jak palono zagazowane kobiety w ciąży, z których łona przychodziły na świat dzieci, które następnie ginęły w ogniu. Zeznania świadka są najbardziej wstrząsającymi zeznaniami z dotychczas złożonych przed Trybunałem.

Świadek zezna, że oprócz Leista widział również oskarżonego Daumego. Pytany przez prokuratora Siewierskiego świadek zeznał dalej jak tracono ludzi, jak segregowano odzież, obuwie, jak wyrzynano złote korony z użębienia nieżyjących. Świadek widział również skrzynię pełną

kosztowności zagrabionych ofiarom przez SS. Pewnego razu do Treblinki przywieziono przypadkowo grupę Niemców. Pomimo, iż władze obozowe stwierdziły omyłkę, Niemców zagazowano, gdyż widzieli już okropności Treblinki. Załogę obozu zniszczenia stanowiła grupa 40 SS-manów

oraz 200 Ukraińców — kończy swe zeznania świadek.

Fischer oświadczył wczoraj, że nic nie wiedział o okrutnych zbrodniach popełnianych w tym obozie, a Leist zaprzeczył jakoby kiedykolwiek odwiedził Treblinkę.

Potworne zbrodnie lekarzy niemieckich

Norymberga (API). Trujące gazy, których Niemcy nie mogli użytkować w czasie wojny, a wśród nich tajemnicza substancja „N”, były głównymi środkami mordowania i torturowania więźniów niemieckich w obozach koncentracyjnych. Zeznając przed trybunałem w Norymberdze w procesie przeciwko 23 zbrodniczym lekarzom niemieckim, górnik z Saary, Ferdynand Haall, były więzień obozu z Natzweiler, oświadczył: lekarze z Luftwaffe wybierali źle wyglądających więźniów, karmili ich przez pewien czas na wikie SS-manów, a następnie przeprowadzali na nich eksperymenty. Takim „odkarmionemu” więźniowi umieszczano krople gazu musztardo-

wego lub substancji „N” na plecach i badano skutki.

Więźniów zmuszano do stania godzinami nago. Po 10-ciu godzinach gazy tworzyły rany, które lekarze badali i fotografowali. Wielu więźniów ślepo od tych eksperymentów. W jednym wypadku jeńiec cierpiał przez 6 dni zanim nadeszła śmierć. W Paryżu znajdowała się specjalna „stacja doświadczalna”, gdzie więźniów zmuszano do polykania fiolek, zawierających gazy. Nieprzytomne ofiary były codziennie fotografowane, aż do chwili śmierci. Płuca ich po śmierci były wielkości pół jabłka.

Sytuacja w Indochinach

Paryż (API). Z Bangkoku donoszą, że wojska wietnamskie utrzymały swe pozycje w południowej części Hanoi. Wielu żołnierzy francuskich zostało zabitych w czasie szturm na barykady wietnamskie. 4 samoloty francuskie bombardowały wczoraj przedmieście Hanoi, zabijając wiele kobiet i dzieci.

Paryż (API). Minister Francji Zamorskiej, Moutet, oświadczył dziś w Hanoi, że zanim przystąpi się do pertraktacji, trzeba powziąć decyzję wojskową. Ci, którzy są odpowiedzialni za tragedię, jaka się rozgrywa w Annamie, zniszczyli wiele nadziei i udaremniili wysiłki, w które Francja włożyła całą swą dobrą wolę. Moutet, który bada obecnie sytuację wojskową w Indochinach,

powróci prawdopodobnie 14 stycznia do Francji, gdzie złoży raport rządowi ze swej podróży. Minister oświadczył również, że nie popelnia się bezkarnie tak szaleńczych czynów, jakie popelnili Wietnamczycy. Minister dodał, że nie nawiazal jeszcze kontaktu z przedstawicielami Vietnamu, i zdaniem ministra — oni pierwsi powinni byli zaprosić go na rozmowy.

Według wcześniejszych wiadomości, premier republiki wietnamskiej, Ho-Chi-Minh, oświadczył, że byłby bardzo szczęśliwy, gdyby mógł przeprowadzić rozmowę z ministrem Moutetem. Rzecznik francuski min. spraw zagr. stwierdził, że żadna propozycja pokoju nie była doręczona przez min. Mouteta rządowi wietnamskiemu.

Przemysł materiałów budowlanych przekroczył plan produkcyjny

Warszawa (PAP). Centralny Zarząd Przemysłu Materiałów Budowlanych nadesłał na ręce Prezydenta K. R. N. Bolesława Bieruta następujący meldunek:

„Centralny Zarząd Przemysłu Materiałów Budowlanych melduje wykonanie planu produkcji w cementcie, szkłe, ceramice, kamieniu, wapnie, papie i izolacji — w wysokości łącznej 103% — według obliczenia z dnia 29 grudnia 1946 r.”

Na depeszę tę Prezydent Bierut odpowiedział następująco:

„Dziękuję wszystkim pracownikom Przemysłu Materiałów Budowlanych za wykonanie z nadwyżką łącznego planu pracy, który w dniu 19 grudnia 1946 r. stanowił 103% w najważniejszych działach produkcji.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej
(—) Bolesław Bierut.”

Dr Jose Giral

premier republikańskiego rządu Hiszpanii

(API). W związku ze sprawozdaniem, złożonym przez Republikański Rząd Hiszpański, emigracyjnemu parlamentowi, wiele pism brytyjskich lansowało wiadomość o możliwości utworzenia nowego rządu konstytucyjnego w Hiszpanii. Rzecznik rządu republikańskiego wykazał bezpodstawnosć tych poglądów i stwierdził raz jeszcze, że rząd Gira'a będzie prowadził nieustępliwy i bezkompromisową walkę z reakcją hiszpańską. Gwarancją jej ciągłości jest postać premiera Gira'a.

Kim jest ten człowiek, przez swych ziomeków uważany za symbol oporu?

Urodzony w roku 1884-tym Giral wstępuje na Wydział Chemiczny uniwersytetu w Madrycie w chwili, kiedy dawne imperium hiszpańskie przeżywa swój okres upadku. W roku bowiem 1898 Giral jest świadkiem oderwania od Hiszpanii ostatniej jej zaoceanicznej kolonii — Kuby. W kraju panuje wówczas spowodowana przez przewlekły kryzys gospodarczy nędza i terror polityczny. Już w czasach studenckich Giral zbliża się do tych organizacji i kół akademickich, które głoszą idee republikańskie. Wcześniej poznał ówczesnych kierowników hiszpańskiego ruchu robotniczego, nawiązując serdeczne stosunki z jednym z najbardziej rewolucyjnych pisarzy hiszpańskich, redaktorem dziennika „Pueblo” („Lud”) w latach 1900—1902. Blasco Ibañezem.

W dziesięcioletnim okresie dyktatury Primo de Riveri w latach 1920 do 1930 — Giral, będąc już profesorem biochemii na uniwersytecie w Madrycie otwarcie zwalcza monarchię, wskutek czego zostaje zmuszony do rezygnacji ze swej katedry.

Kiedy w roku 1931 w Hiszpanii zostaje ogłoszona republika Giral od razu staje w obozie postępowych demokratów i bierze żywy udział w przygotowawczych pracach konstytucyjnych. Jednakże burżuazyjni republikańscy, tacy jak Lerroux i Gil Robles, starają się wszelkimi środkami za hamować demokratyzację Hiszpanii.

Wreszcie w styczniu roku 1936 Front Ludowy którego jednym z najtrwałszych bojowników jest Giral, osiąga zwycięstwo. Ale już w czerwcu tegoż roku zamach faszystowskich generałów stawia Hiszpanie wobec wojny domowej.

Aż do końca działań wojennych Giral zajmuje w rządzie republikańskim stanowisko ministra bez teki. Na wygnaniu, na terenie Francji, a następnie Anglii nie zaprzestaje ani na chwilę walki o wolną, ludową Hiszpanię.

Wreszcie w roku 1944 republikańskie kortezy na posiedzeniu w Meksyku wybrały jednogłośnie Gira'a na przewodniczącego, a następnie — na premiera emigracyjnego rządu.

Funkcje tę pełni Jose Giral i w chwili bieżącej. Jest rzeczą charakterystyczną, że na czoło republikańskiej reprezentacji hiszpańskiej wysunął się ten właśnie człowiek, zajmujący stanowisko będące z reguły rezultatem pewnego kompromisu. W wypadku Gira'a mamy do czynienia z wyjątkowym zjawiskiem. Jest on bowiem w swej osobistej, głębokiej bezkompromisowości istotnym i rzeczywistym symbolem nie jednej partii politycznej, ale woli całego ludu hiszpańskiego.

L. Kaltenbergh

Uporczywe ZAPARCIE

choroby wątroby, żółtaczka i kiszek, kamienie żółciowe, artretyzm, złą przemianę materii zwalczają

Ziolo „Cholekinaza” H. Niemojewskiego

Sprzed. w apt. i skł. apt. Labor. Fizjol. Chemicz. „Cholekinaza”, Warszawa, Mokotowska 50 1-31

Rząd Bluma ratuje sytuację gospodarczą Francji

Paryż (API). Premier francuski Leon Blum wezwał wszystkich prefektów z całego kraju i polecił im konfiskować wszystkie towary, których sprzedawcy nie stosują się do dekretu o obniżce cen o 5 procent. Premier podkreślił, że od wykonania tego dekretu zależy stabilizacja franka. Prefektowie mają dostarczyć premierowi co tygodniowe sprawozdania na ten temat, zawierające liczby zamkniętych sklepów.

Ostatnio niżono ceny również na mięso, które do tej pory trzymały się na dawnym poziomie. Jak wiadomo centralna federacja pracy (CGT) wyraziła zgodę na zarządzenie rządu, domaga się jednak wyznaczenia kosztów przeciętnego utrzymania. Korespondent radia brytyjskiego donosi, iż dekret okazał się skuteczniejszy, niż

przewidywali sceptycy. Francuski minister pracy oświadczył, że metody antyinflacyjne doprowadzą do zagwarantowania każdemu Francuzowi odpowiedniej stopy życiowej.

Warszawa (obsł. wł.). Prasa brytyjska poświęcała wczoraj obszerne artykuły o reformie ekonomicznej we Francji. Dzienniki stwierdzają, że jeśli idzie o wprowadzenie w życie odważnego dekretu premiera Bluma o redukcji cen to współpraca społeczeństwa oraz wzmocniona produkcja mogą stać się istotnymi czynnikami powodzenia. Jest rzeczą jasną, że od kilku miesięcy robotnicy francuscy pracują niesłychanie wydajnie, a przemysł francuski staje na nogi.

London (obsł. wł.). Prasa francuska udzieliła prawie jednomyślnego poparcia zarządzeniom

wprowadzonym przez rząd Bluma, a zmierzającym do obniżenia wszystkich cen o 5 procent. Organ partii postępowych katolików pisze, że nigdy od chwili oswobodzenia Francji prasa nie była tak jednomyślną w popieraniu rządu, jak również, że nigdy w przeszłości żaden rząd nie zdatł sobie tyle trudu, aby zapewnić sobie poparcie opinii publicznej. Proces obniżki cen rozpoczął się dobrze.

Kredyt angielski dla Francji

London (obsł. wł.). Według nowego układu finansowego Wielka Brytania udzieli rządowi francuskiemu kredytu w wysokości 5.750.000 funtów szterlingów. Układ ten jest ostatecznym załatwieniem przez Wielką Brytanię rozrachunku z Francją z tytułu używania przez Wielką Brytanię okrętów francuskich w czasie wojny, oraz z tytułu odszkodowań za straty i szkody w żegludze.

Stalin kandyduje w Moskwie

Moskwa (API). Na wielkim wiecu moskiewskich pracowników Zakładów Elektrotechnicznych Generalissimus Stalin został wysunięty jako kandydat do Najwyższej Rady ZSRR z okręgu Stalina w Moskwie. Wybory do Rady odbędą się w przyszłym miesiącu.

Agencje i radio donoszą:

W Kopenhadze został podpisany duńsko-holenderski układ handlowy, na mocy którego Dania będzie sprowadzać z Holandii sprzęt elektrotechniczny, maszyny i materiały włókiennicze, wartości 9 milionów koron, oraz eksportować do Holandii bydło, ryby i meble, wartości około 3 milionów koron.

Węgierska rada ministrów postanowiła, że setna rocznica rewolucji węgierskiej z r. 1848 będzie obchodzona bardzo uroczysto. Główne uroczystości odbędą się 15 marca 1948.

Zgodnie z obliczeniami rzecznika komunistów w Nankinie, straty chińskich wojsk rządowych, wyniosły w roku ubiegłym 414 tys. zabitych i rannych. Ponadto wojska rządowe straciły 25 wozów pancernych, 80 samochodów ciężarowych i 17 samolotów.

Irlandzki minister przemysłu i handlu ogłosił przez radio, że od dnia 18 stycznia, w Irlandii wprowadzone będzie racjonowanie chleba na kartki.

W Kopenhadze podano wczoraj do wiadomości, że kilka dni temu jeden z duńskich statków natrafił na minę i zatonął w zatoce fińskiej. Zginęło 16 członków załogi wraz z kapitanem. Uratowano 28 członków załogi.

Zamach na ministra francuskiego w Indochinach

London (obsł. wł.). Francuski minister dla spraw kolonii przybył do Hanoi w Indochinach, gdzie był celem zamachu ze strony ukrytych strzelców wyborowych. Minister wyszedł bez szwanku. Celem jego wizyty jest przedyskutowanie pokojowego załatwienia sprawy z przywódcami polityki wietnamskiej.

London (obsł. wł.). Francuski minister dla

spraw kolonii zamorskich, który poprowadzi badanie sytuacji w Indochinach przybył do Hanoi głównego ośrodka nieprzyjacielskiej działalności w północnych Indochinach, Prezydent Vietnamu wyraził chęć spotkania się z francuskim ministrem w celu osiągnięcia porozumienia na temat zaprzestania walk.

B. Prusy Wschodnie widziane oczami Anglika

Warszawa (obsł. wł.). Korespondent „Manchester Guardian” w Moskwie, dokonuje na łamach swego dziennika przeglądu sytuacji w tej części Prus Wschodnich, która należy obecnie do Związku Radzieckiego. Podkreśla on, że porty odbudowano znacznie szybciej niż inne miasta wewnątrz kraju oraz zwraca uwagę, że niezamierzające porty mają dla Rosji wielkie znaczenie. Charakter tej prowincji również uległ zmianie. Prowincja ta ma dla Rosji z punktu widzenia rolniczego mniejsze znaczenie, niż za czasów

niemieckich, lecz zyskuje na znaczeniu wojskowym i przemysłowym. Stworzono tam wielkie gospodarstwa państwowe i kolektywne, a zatrudniani na roli są przeważnie osadnicy rosyjscy, którzy przenieśli się tu w ciągu kilkunastu miesięcy z bardziej spustoszonych części Rosji. W prowincji tej znajduje się około 200 szkół. Korespondent donosi dalej, że otwarte są nader liczne kościoły niemieckie i że kazania pastorów niemieckich nie podlegają cenzurze.

KINO APOLLO

Tylko do wtorku 7 bm. wspaniały film najnowszej produkcji francuskiej

„ROMANS PAJACA”

Przedsprzedaż biletów codziennie od 10-tej — 12-tej w kasie kina.

Następny program wielka uroczysta premiera pierwszego powojennego filmu polskiego

„ZAKAZANE PIOSENKI”

1-71

LITERATURA I SZTUKA

Zygmunt Świechowski

Hołd Trzech Króli w sztuce

Podobnie jak Narodziny Chrystusa należy Pokłon Trzech Króli do najstarszych wątków tematycznych literatury i ikonografii chrześcijańskiej. W IV wieku subtelny poeta Prudencjusz, który legendy nowej religii przyoblekał w owidiuszowskie rymy, tak zaczyna w swoim utworze „Cathamericon” opis podróży mędrców: „Nad brzegami zatoki perskiej, gdzie słońce wschodzi, oglądają mędry, doświadczeni wieszczbiarze gwiazdę Betlejem”.

Współczesne Prudencjuszowi freski w katakumbach Kalliksta Domicylii przedstawiają Trzech Króli, jak przybrani w krótkie tuniki i spicaste czapki frygijskie, znane w Rzymie od czasu wprowadzenia kultu boga słońca Mitry, zdążając do matronalnej postaci Madonny, siedzącej ze swym boskim Synem na tronie. Już w tych najdawniejszych poetyckich i plastycznych wizjach Hołdu Trzech Króli można wyczuć źródło podnieć artystycznych, które pozostało żywe aż do naszych czasów. Tym źródłem jest element fantastyczności i niecodzienności, tkwiący w przybyciu trzech władców „devant midi et l'orient”, będących zarazem magami, obdarzonymi mocą czytania przyszłych losów w gwiazdach. Egzotyka brzmienia fascynują ich obce hebrajskie imiona: Galgalat, Malgalat i Sarasin, transponowane w greckim na Appeliusa, Ameriusa, Damascusa, a w łacinie na Kacpra, Melchiora i Baltazara. Równie pobudzająco działają na wyobraźnię rzadkie dary: kadzidła, miry i złota — produkty otoczonej w starożytności i średniowieczu tysiącem przedziwnych opowieści „Arabii felix”.

W wieku VI ustala się w Bizancjum kompozycyjny schemat Adoracji Magów. Do Madonny, siedzącej z prawej strony na tronie z Dzieciątkiem, dzierżącym w ręku zwój praw z godnością małego Basileusza-cesarza, zdążają trzej królowie w hierarchicznej kolejności. Temu nieomal oficjalnemu aktowi towarzyszą surowe postacie aniołów. Bizantyjski typ pokłonu mędrców utrzymał się w sztuce europejskiej aż po średniowiecze, przewyciężyło go dopiero Odrodzenie.

Bardzo ciekawe i cenne przykłady malarskich koncepcji Hołdu Trzech Króli, obejmujące dzieła od początku wieku XV aż po wiek XVIII, posiada Muzeum Wielkopolskie w Poznaniu. Na trzy spośród nich najbardziej wybitne, chciałbym zwrócić uwagę.

Niezmiernie ważny ze względu na osobistość mistrza, który go stworzył, wysoka klasa i odległa data powstania jest Hołd Trzech Króli pędzla Lorenza Monaco. Niewielki ten obraz, malowany na podłużnej, drewnianej desce, łatwo może ująć uwagi widza, zwiedzającego pobieżnie galerię. Na czym polegają walory tego malowidła tak niepozornego, jeśli je zestawimy z metrowymi płótnami barokowymi?

Trzeba przede wszystkim uwzględnić osobowość artysty, środowisko i ducha epoki, w której dzieło powstało. Obraz nasz pochodzi z początku wieku XV — okresu krytycznego ścierania się dwóch kierunków: gotyckiego idealizmu, widzącego w rzeczach ziemskich tylko powłokę zjawisk duchowych oraz nowego renesansowego poglądu, szukającego piękna w harmonii wszechświata i w harmonii ciała ludzkiego. Zarówno konserwatywne środowisko florentyńskie, gdzie sztuka była wyrazem mistycznych wierzeń religijnych jak i osoba Lorenza Monaco, braciażka zakonnego w klasztorze de gli Angeli

spowodowały, że namalowany przez niego Hołd Trzech Króli jest wydzwiękiem kończącego się w tym czasie we Włoszech świata form gotyckich. Na tle architektury rozczłonkowanej półokrągłymi łukami rozwija się rytmiczny szereg potraktowanych płasko, beztęlesnych postaci. Akcja rozpoczyna się od grupy z wielbiędem poprzez kłęczące postacie Trzech Króli przerwane cezurą postaci św. Józefa, przyjmującego dary i znajduje ujście, a zarazem zamknięcie, w pełnej lirycznego sentymentu grupie Madonny i najstarszego Króla, całującego nóżkę Dzieciątka. Charakterystyczny dla tradycji średniowiecznej jest wyraz głębokiego smutku na twarzy Marii przeczuwającej drogę krzyżową Syna. Miękkie, nie-

zmiernie piękne w swym czystym rysunku fałdy mają dziwnie melodyjny spływ. Idealistyczny nastrój obrazu podnoszą nierealne, symboliczne barwy, wśród których dominuje czerwień i błękit. Hołd Trzech Króli Lorenza Monaco, to jeden z najpiękniejszych kwiatów średniowiecznego malarstwa religijnego, wyrosłych na klasycznej glebie Italii.

W atmosferę północnego kręgu sztuki przenosi nas Pokłon Trzech Króli, malowany w krakowskim warsztacie przy końcu wieku XV (chwilowo znajduje się w pracowni konserwatorskiej). W przeciwieństwie do jasnej, monumentalnej kompozycji włoskiego obrazu,

widać tu niespokojne, dekoracyjne rozczłonkowanie powierzchni, wypełnionej mnóstwem postaci i przedmiotów. Do Madonny, siedzącej przy stajence, zbliżają się Trzej Królowie, odziani w przebogate szaty i zbroje, oddane przez malarza z widocznym zamiłowaniem. W tle widać orszak złożony z rycerzy, siedzących na bojowych rumakach. Kulisy tej misternej sceny stanowią wieże i mury średniowiecznego miasta, ponad którymi połyskuje złote tło, wytłaczane w roślinny ornament. Uboga stajenka kontrastująca z przepychem orszaku, a w niej tradycyjny osioł i dwie osoby pogrążone w rozmowie, naiwne postawy królów stojących przodem do widza, aby pokazać wszystkie szczegóły ubioru, składają się na nastrój intymny i pełen swojskości.

Całkowicie inną temperaturę duchową posiada Adoracja Magów bliska twórczości Antonia Palmi Nigretti, weneckiego malarza z połowy wieku XVI. Obraz ten nie jest dziełem mistrza pierwszorzędnego. Posiada nawet dosyć liczne usterki, przejawiające się w ciężkich, nieco prowincjonalnych typach, nieudolnych rękach i błędach perspektywicznych. Tym niemniej jednak reprezentuje on dobrze ogólny wysoki poziom cinquecenta weneckiego, zwłaszcza we wspaniałym kolorycie tak charakterystycznym dla całego środowiska. Odmienne aniżeli w obrazach poprzednich jest nastawienie artysty. Tam panowała pobożność, tu widzimy zupełnie zeświecczenie. Postacie Trzech Króli, skupione dookoła Madonny, siedzącej wygodnie na tle ruiny, nie wyrażają oni uwielbienia, ani poddania, ani chociażby zainteresowania. Jedyną ich funkcją jest wywołanie wrażenia świeckiego spokoju i beztróski. Temu samemu celowi służy pozbawiony akcentów dramatycznych

pejzaż, zamknięty na ostatnim płacie łańcuchem górskim. Główny urok obrazu tkwi w głębokich, zharmonizowanych kolorach, wśród których złotawe tony grają rolę przewodnią.

Na przykładzie tych trzech „Hołdów” zjednoczonych na ścianach galerii Muzeum Wielkopolskiego widzimy, jak różne mogą być ujęcia jednego zdawałoby się ściśle określonego tematu. Inaczej widzi go artysta krakowski, inaczej malarz, żyjący pośród lagun weneckich, lub pół Toskanii. Odmienne jest wizja plastyczna mistrza gotyckiego i człowieka renesansu. Istnieje jednak także rzecz wspólna im wszystkim, a jest nią głębia przeżycia artystycznego.

Ze zbiorów Muzeum Wielkopolskiego: Lorenzo Monaco — HOŁD TRZECH KRÓLI

JÓZEF BARANOWSKI

Biała zaduma

Zadumo moja śnieżna,
Zadumo moja biała —
Calaś się w blaskach słońca
Rannego wykapała.

Nikt nie zrozumie tej ciszy
Co w tobie jest i we mnie —
Przepływasz iałą białą
I iałą odpływasz ode mnie.

Drzewa w srebrnej koronce
Jak w gęstej pajęczynie...
Zadumo moja biała,
Powiedz — jak ci na imię?

Zamykasz moje okno
Białym kwadratem tęsknoty,
Płoniesz w srebrnych kryształach
Rozkwitasz w kwiatach złotych.

Gdy zmierzch zapada nad tobą
Gwiazdami perel plami
Dał nieskończoną i białą —
Wkłęśł jak nieba aksamit.

Leżysz na polach błękitnych,
Błękitnym pasmem śniegu —
A ciemne oczy zmierschu
Śladu twojego strzegą...

Józef Pieprzyk

Śnieżna księga

Białą księgę dzień otwarł. Jedwabny ślad
mknął przez śnieżną powieść świerków,
brzóz i sosen
aż po sam rysunek paru chat ubogich
podpisany wierszem z szlachetowych głosek.
Czar słonecznej ciszy na stronnicy objął
nuty telefonu w pięciolini srebnej —
a wiatr zbłękitniały śpiewa je podniebnie
coraz rzewniej i głośnie — dzwoniącą
melodią.

Pisarz, literatura, rzeczywistość

Poszukiwanie tworzywa i podbudowy w pracy współczesnego pisarza wobec tzw. nowej rzeczywistości było już tematem licznych wypowiedzi krytyków na łamach różnych czasopism, zwłaszcza literackich. Postawa pisarza, jego praca nad „przetworzeniem w artystyczny kształt wszystkich dążeń i przeżyć naszego Odrodzonego Narodu i Odrodzonej Ludzkości”, stały się problemem zbyt ważnym, by nie znalazł on tego odźwięku, jaki wywołały niekiedy nawet namiętne dyskusje literatów czy krytyków.

Zadania pisarzy obecnej daty, w powodzi tylu skutków wynikłych z przemian jakie ugruntowały się czy nawet takich, które nie spoczęły jeszcze na podstawach niewzruszalnych, są zawsze jednakże. Niezmiernie człowiek, jego racja i prawo wysuwają się na plan pierwszy. Myśl o ludzkości, wartości człowieka, jego godności i moralności uformować musi psychikę człowieka nowego. Droga pisarza polskiego wytyczona jest w kierunku ujęcia zagadnień społecznych, kulturalnych zawsze w aspekcie najszerzej pojętego humanizmu.

Przenikanie zagadnień społeczno-kulturalnych drogą uczciwego pojmowania posłannictwa wobec mas, wobec idei, przebiega się poprzez labirynt bierności nieprzygotowanego „konsumenta” — przenikanie tych problemów — ułatwi wejście na forum, umożliwi rozszerzenie piękna, zakłętego w słowo.

Droga literatury naszej jest, w świetle nowej rzeczywistości prosta i jasna. I dlatego sprawa przenikania do mas, do jak najszerzych mas wo-

bec tej prostoty i jasności, wysuwa się na czoło problemu: pisarz, literatura, rzeczywistość.

Co prawda odgłosy tu i tam wysłuchiwanie stawiają problem ten — który trudno w szczupłym artykule wysublimować — w świetle wielu powątpiewań. Jakże one są? Czy są słuszne?

Mówi się, pisze się, że cel wnikięcia literatury w masę jest osiągalny — lecz z równoczesnym obniżeniem jej wartości.

Obawy te niepozbawione są dozy słuszności, ale tylko dozy. Zadanie literatury wytyczone jest nie w pojęciu czasu choćby w dalekiej odległości ograniczonego, lecz w pojęciu przyświecającej wizji świata lepszego Jutra. To Jutro — powtarzam — nieograniczone w czasie, ma się stać epoką człowieka świadomego wartości, etyki i piękna. To w ujęciu najszerzym. W drodze odbudowy ducha polskiego natomiast rolę pisarza i zadania literatury sprowadzić trzeba w dodatku, jeszcze do funkcji wykowania postawy moralnej, koniecznej wobec nowych zagadnień wynikłych wskutek głębokich przemian w naszej strukturze polityczno-społecznej, a nawet kulturalnej.

W deklaracji ideowej pisarzy polskich (wydanej w czasie pierwszego powojennego zjazdu literatów w 1945 r. w Krakowie) akcent:

„Wierzmy, że tą drogą (pogłębianie stosunku naszego do zagadnień społecznych — przyp. mój) literatura przeniknie do mas, nie tylko nie obniżona w swoim poziomie, lecz realizująca swoje najwyższe możliwości” —

jest idea przewodnią pisarza oraz naszej literatury wobec nowej rzeczywistości. Tad. H. Nowak

Ze zbiorów Muzeum Wielkopolskiego: Szkoła Krakowska XV w. — HOŁD TRZECH KRÓLI

Kłopoty kolonialne Francji

Zmierzch P. S. L.

Kłopoty kolonialne Francji interesują nas bardziej niż sprawy jakiegokolwiek innego państwa mandatowego ze względu na wpływ, jaki wywierają na siłę wewnętrzną Unii Francuskiej. Każde osłabienie Francji nie wzmacnia jej postawy wobec Niemiec. Za targ z Viet-Namem jest niepokojący i w interesie zarówno Francji jak i naszego jest jego jak najprędze zażegnanie.

Skąd się wywodzi i czym jest w ogóle republika Viet-Namu. Atlasy ani starsze wydania Laroussa lub Brockhousa nie dadzą nam żadnych wyjaśnień, bo nazwa ta powstała dopiero po 1930 roku, jako wyraz walk Annamitów w południowych Indochinach z wyzyskiem kolonialnym kapitalistów francuskich. Klęska Francji w 1940 r. pociągnęła za sobą okupację japońską, a niedołączone rządy francuskiego admirała wichostowskiego Decoux obudziły dążności niepodległościowe. Powstanie Annamitów zostało wprawdzie stłumione, lecz ruch oporu pod nazwą Ligi dla niezależności Viet-Namu tzw. Viet-Minh nie ustał i po kapitulacji Japonii w 1945 r. odżył na nowo. Cesarz Annamu musiał abdykować a rząd republikański objął w Hanoi (stolicy Viet-Namu) władzę.

Odrodzenie się Francji po kapitulacji Niemiec wysunęło na porządek dzienny problem kolonii francuskich. Deklaracja Francji ogłoszona w Algierze 24 marca 1945 r. dała podwaliny Unii Francuskiej. Nie określiła jednak bliżej stopnia niezależności Indochin. Wojska chińskie zajęły północne Indochiny. Sytuacja w tym wielkim kraju, liczącym ponad 20 milj. ludności była nieokreślona. Na mocy układu Francji z Ciang-Kai-Czekiem na początku 1946 r. przybyły do Indochin wojska francuskie pod dowództwem gen. Lecclera dla zastąpienia wojsk chińskich. Z rządem republiki Viet-Namu został zawarty 6 marca tegoż roku układ, według którego Viet-Nam stał się państwem niezależnym z własnym parlamentem i z własną armią jako część składowa Unii Francuskiej. Zdawało się, że nastąpiła już nowa, pomyślna era w stosunkach wzajemnych Viet-Namu z Francją. Z faktem tym nie pogodzili się przedstawiciele wielkiego kapitału w Francji, którzy w dalszym ciągu za pośrednictwem administracji francuskiej kontynuowali praktyki kolonizatorskie sprzed 1940 roku.

Nie ustabilizowane stosunki wewnętrzne we Francji i niezdecydowana większość w parlamencie nie pozostały bez wpływu na

Przegląd prasy

Doniosłe znaczenie wyborów

Dziennik „Wola Ludu” przyniósł niezwykle interesujący artykuł członka KC PPR, Romana Zambrowskiego. Stwierdza on, że działalność PSL sprzymierzonego z reakcją, stała się zawiadą na drodze do osiągnięcia pełnej stabilizacji politycznej, dla ustanowienia spokoju, porządku i praworządności w terenie, tak niezbędnych dla osiągnięcia jedności narodowej i owocnej realizacji odbudowy gospodarczej.

„Doniosłe znaczenie zbliżających się wyborów sejmowych polega właśnie na tym, że usuną one przeszkody na drodze demokracji ludowej, że przyspieszą one osiągnięcia pełnej stabilizacji politycznej i spokoju, ładu w terenie. Aby jednak wybory sejmowe tę rolę odegrały trzeba takiej mobilizacji sił całego obozu demokratycznego, aby zakończyły się one nie zwykłym zwycięstwem bloku demokratycznego, ale aby przyniosły one drugą, ważniejszą klęskę PSL.

Mamy świeże doświadczenie wyborów we Francji. Brak walnego zwycięstwa lewicy stworzył tam tak chwiejną równowagę, że kryje to w sobie zarzewie wielu kryzysów na przyszłość a już teraz dotkliwie hamuje realizację programu demokracji francuskiej.

Walne zwycięstwo Bloku Demokratycznego w wyborach — to cios dla wszystkich sił za granicą, które inspirowały i podtrzymywały działalność antypaństwową reakcji w Polsce.

Walne zwycięstwo Bloku Demokratycznego w wyborach — to zapewnienie stałych, silnych, wewnętrznie jednolitych rządów, rządów prawdziwej Jedności Narodowej, to zapewnienie spokoju, ładu i praworządności w terenie.

Charakterystyczne zjawisko

notuje „Rzeczpospolita”. Mianowicie w czasie świąt Bożego Narodzenia Blok Demokratyczny w woj. śląsko-dąbrowskim przeprowadził masowe zbieranie podpisów na swoje listy wyborcze. Rezultat jest imponujący. W całym województwie podpisało te listy 1.050.000 obywateli, czyli 70 proc. uprawnionych do głosowania, przy czym w niektórych powiatach cyfry są jeszcze większe np. w pow. katowickim podpisało listy 90 proc. wyborców. I jeżeli powiaty przemysłowe, robotnicze są naturalną ostoją myśli demokratycznej, trzeba przypominąć, że znaczna część województwa śląsko-dąbrowskiego ma charakter wybitnie rolniczy.

politykę kolonialną Viet-Namu. Annamici doświadczyli na sobie skutków ścierania się we Francji dwóch sprzecznych kierunków: 1. dawnego systemu kolonialnego, polegającego na zasadzie „silnej ręki” i eksploatacji; 2. współpracy opartej na demokratycznej zasadzie równości wszystkich narodów.

Demokratyczna opinia Francji jak informuje paryska „Gazeta Polska” domaga się uregulowania stosunków z Viet-Namem w duchu braterskim i demokratycznym i przestrzega opinię i czynniki miarodajne przed niebezpieczeństwem przedłużania konfliktu w Indochinach. Domaga się ona położenia kresu dawnym metodom kolonialnym i jak najszybszego wprowadzenia stanu, będącego gwarancją bezpieczeństwa i porządku demokratycznego w tej części Unii Francuskiej.

Należy oczekiwać, że przyjazd ministra dla krajów zamorskich Mouteta do Hanoi położy kres walkom francusko-annamickim, tym bardziej, że prezydent Viet-Namu Ho-Chi-Minh

w deklaracji złożonej w parlamencie Viet-Namu oświadczył w apelu do premiera Bluma, że droga do porozumienia między Viet-Namem i Francją pozostaje otwarta. Sytuację komplikują separatystyczne dążności jednej z trzech prowincji Viet-Namu Kochinchin, która dąży do wyodrębnienia się w ramach Unii Francuskiej.

Jak widzimy, problem kolonialny francuski ma w sobie dwa aspekty. Pierwszy mówi, że ruchy wolnościowe ludów kolorowych obudzone w wyniku trzeciej wojny światowej mają tendencje do dalszego rozwoju i drugi, który wskazuje, że powstanie konfliktu francusko-annamickiego mogło nastąpić tylko dlatego, że Francja nie ma zdecydowanej większości parlamentarnej, nie ma rządu silnego opartego o tę większość, któryby prowadził wyraźną politykę kolonialną i nakreślił ściśle drogi współpracy z narodami, wchodzącymi w skład Unii Francuskiej.

H. B.

Wyścig anglosaskich kapitałów

Co łączy a co różni Amerykanów i Anglików w Niemczech

5-letni plan gospodarczy dla zachodnich Niemiec, wypracowany przez brytyjskich i amerykańskich rzeczoznawców, stanowi próbę uregulowania gospodarki niemieckiej, celem odciążenia okupantów, łączych dotąd wielkie sumy na utrzymanie ich stref okupacyjnych.

W relacji angielskiego pisma „The Observer” plan ten zmierza do sprezywania wytycznych i możliwości gospodarczych Niemiec w najbliższych latach. Autorzy planu oceniają rok 1947 jako bardzo krytyczny. Niedobór w samej strefie brytyjskiej dojdzie w tym roku do 120 milionów funtów. „Observer” oblicza, że podniesienie wartości odżywczej produktów, przypadających na jednego konsumenta o 100 kal, zwiększy niedobór w brytyjskiej strefie o 8 milionów funtów.

Nasza gospodarka

Z prac Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów

Ponieważ podstawa do wszelkiego rodzaju obliczeń bezwzględnych i porównawczych w naszym planowaniu gospodarczym stanowią

przedwojenne ceny produktów,

Komitet Ekonomiczny powołał przy Głównym Urzędzie Statystycznym specjalną komisję dla ustalenia listy cen przedwojennych. Doraźnym celem Komisji będzie sprawdzenie cen przedwojennych, stosowanych przez właściwe ministerstwa przy opracowywaniu wytycznych Planu Gospodarczego.

Na Komitecie Ekonomicznym rozpatrywana była ostatnio

sprawa reorganizacji

Państwowego Przedsiębiorstwa Traktorów i Maszyn Rolniczych, którego praca w terenie jest niezadowolająca. Sprawa ta stanie się przedmiotem specjalnych rozmów międzyresortowych. Tymczasem postanowiono przekazać tabor traktorowy PPT i MR Zarządowi Państwowych Nie ruchomości Ziemi i Zw. Samopomocy Chłopskiej.

Z dniem 1. I. 1947 r. wprowadzona została dla wszystkich trzech sektorów

jednolita cena na produkty naftowe.

Ceny, wypracowane przez Centralę Produktów Naftowych, obejmują ceny rozliczeniowe dostawców ceny produktów importowanych oraz

oczekuje się, że w ciągu przyszłego roku podstawowe przemysły: węglowy i stalowy, jak też i transport mogą być w dużej mierze odbudowane, a zapasy zasadniczych surowców uzupełnione. W r. 1948 zachodnie Niemcy będą mogły znacznie szybciej i łatwiej pokryć część kosztów swego utrzymania, co zmniejszy wspomniane już niedobory. W r. 1949 oczekuje się, że spadną one do 23 milionów funtów.

Rok 1950 powinien przynieść takie wzmocnienie działalności przemysłowej, że Niemcy będą mogli płacić prawie za cały import żywności i zasadniczych surowców. Ogólny rozwój przemysłu pozwoli Niemcom rozpocząć spłatę sum, wypłaconych im z góry w poprzednich latach przez anglo-amerykańskie władze okupacyjne.

Zbiory niemieckiego rolnictwa znacznie się

cenę hurtowe i detaliczne obrotu krajowego. Jednocześnie wprowadza się 10% stawkę scalonego podatku obrotowego od sprzedaży produktów naftowych przez przedsiębiorstwa sektora uspołecznionego.

W związku z opracowaniem rozdzielnika papieru na pierwszy kwartał 1947 r. dokonano w grupie papierów drukowych obniżenia przydziału dla wszystkich zainteresowanych instytucji o 10%. Powstałe w ten sposób oszczędności przekazane zostaną na

druk wydawnictw szkolnych

w Ministerstwie Oświaty. W rozdzielniku wyodrębniono jednocześnie pozycje, przeznaczone dla spółdzielni wydawniczych, celem poparcia akcji wydawnictw książkowych.

Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów postanowił obniżyć w skali krajowej

cenę tytoniu fajkowego

z zł 800 na zł 700. Obniżka ta pomyślana była w pierwszym rzędzie celem zapewnienia zaopatrzenia pracowników przemysłu węglowego, którzy z uwagi na swe przyzwyczajenia są głównymi konsumentami tego tytoniu w Polsce.

Celem dokarmienia inwentarza żywego osiedleńców na Ziemiach Zachodnich przekazano Ministerstwu Ziemi Odzyskanych 600 ton otrąb dla rozprowadzenia po cenach sztynnych pomiędzy osiedleńców. (API) (Szym.)

„Społem” buduje

Zniszczenia, jakich doznała spółdzielczość podczas wojny, zmusiły „Społem” do podjęcia szerokiej pracy odbudowy i budownictwa, któreby choć w pewnym stopniu uczyniło zadość szybko rozwijającej się spółdzielczości.

Powołany Dział Budownictwa „Społem” zatrudniał w marcu 1945 r. zaledwie 6 inżynierów i techników, w grudniu tegoż roku było ich już 50-ciu, a w grudniu 1946 — 130-tu.

W roku 1945 podjęto pracę przy 207 obiektach, z których ukończono 112, wydając na inwestycje budowlane sumę 78 milionów zł. Prace objęły wszystkie 14 okręgów „Społem”, a przede wszystkim okręg warszawski, łódzki, poznański i lubelski.

Wśród budowli największą uwagę zwrócono na magazyny, których wyremontowano ogółem 1 mil. m³ o pojemności ok. 200.000 ton.

Rok 1946 był bardziej ożywiony. Remontowano lub budowano 708 obiektów na łączną sumę 690 milionów zł. Ukończono remonty 430 obiektów. Wśród nich znajdują się również na pierwszym miejscu magazyny (o pojemności łącznej 550.000 ton).

W roku 1946 poza Warszawą najwięcej inwestycji wykonuje się w okręgach gdańskich i dolnośląskich.

Do wykonanych prac należą: zakłady samochodowe w Łodzi — Radogoszczu, elewator zbo-

żowy w Gdyni, magazyny we Wrocławiu o pojemności 25.000 ton, odbudowa magazynów w Warszawie na Stawkach, Stalowej i Wołskiej (o łącznej pojemności 60.000 ton), magazyny w Szczecinie, Bubliniu, Białymstoku, Poznaniu i w Gdańsku. Fabryka pierników i cukrów w Toruniu, fabryka przetworów owocowych w Milejowie, zakłady graficzne w Łodzi przy ul. Andrzeja 63, młyn i łuszcarnia w Krakowie, Przemysłowe Zakłady Rybne w Gdyni, Ośrodek Szkoleniowy w Otwocku i inne.

Na zlecenie Min. Aprowizacji i Handlu odbudowano 20 magazynów zbożowych. Znajdują się one w Iwicznej, Tomaszowie Mazowieckim, Końskich, Radomsku, Częstochowie, Borku Fałęckim, Miechowie, Tarnowie, Nowym Sączu, Rzeszowie, Tarnobrzegu, Dębicy, Otwocku, Jędrzejowie, Radomiu itd. Magazyny te zostały odbudowane kosztem 15 milionów zł. Obecnie instaluje się w nich urządzenia elektrotechniczne do automatycznego załadunku i wyładunku zboża i maszyn do czyszczenia i konserwacji zboża. Całkowite ukończenie robót nastąpi w lecie br. Magazyny te będą wzorowymi magazynami zbożowymi.

Plan Trzyletni nakłada na „Społem” obowiązek dalszej wielkiej pracy przy remontach i budowie, inwestycje te bowiem w znacznym stopniu warunkują możliwość wykonania planu przez spółdzielczość.

do tego czasu powiększą, wskutek czego będzie ono w stanie dostarczyć około 1400 kalorii dla każdego konsumenta w porównaniu z 1000 kal. w r. 1947.

Nie wchodząc w szczegóły tego planu, stwierdzić musimy, że pomijając względy, jakie kierowały przy jego układaniu amerykańskimi i angielskimi ekspertami — zawiera on bardzo realną perspektywę gospodarczej odbudowy Niemiec.

Nie w naszej mocy leży zmiana planów angielskich, a poza tym musimy pogodzić się z oczywistą i nieraz już powtarzaną prawdą, iż Niemcy nie mogą wiecznie korzystać z pomocy okupantów, a wręcz przeciwnie — powinni za nią płacić. Nie ulega jednak kwestii, że odbudowa gospodarcza Niemiec stanowi dla nas poważne zagrożenie i nakłada na nas obowiązek wygrania tego „wyścigu odbudowy”. Nasz plan 3-letni musi być wykonany już nie tylko dla zaspokojenia głodu towarowego, odczuwanego w kraju, ale dla budowy organizmu gospodarczego, silniejszego, a w każdym razie nie mniej silnego, niż organizm niemiecki. Jest to po prostu warunek naszej niepodległości.

Wracając do 5-letniego planu dla zachodnich Niemiec, musimy podkreślić bardzo istotną różnicę zdań między Amerykanami i Anglikami co do zagadnienia prawa własności niemieckich przedsiębiorstw. Pomiedzy brytyjskimi i amerykańskimi rzeczoznawcami nie doszło w tej sprawie do porozumienia. Anglicy wypracowali plan socjalizacji kopalń i innych gałęzi przemysłu, a ponieważ na razie brak centralnego rządu niemieckiego, któremu można by przekazać prawo własności, proponują oni powołać niemiecki rząd powierniczy, który mógłby na razie działać w zastępstwie takiego rządu.

Amerycanie zaś proponują, by kopalnie i fabryki sprzedać w drodze licytacji prywatnym firmom niemieckim. Przeciwno temu Anglicy zaoponowali.

Różnica zdań w tej sprawie nie jest bynajmniej jedynie prawniczą kotłowersją. Anglicy, których kapitał nie usadowił się w Niemczech w takim stopniu jak amerykański, obiecują sobie, że oddanie kierownictwa przemysłu w ręce uległego im rządu czy też zarządu powierniczego, zwiększy ich wpływy na bieg spraw w niemieckim przemysle.

Inaczej Amerykanie. Ich związki z Niemcami są bardzo dawne i bardzo silne. Wielki koncern węglowy i stalowy Stinnesa jest jedynie filią koncernu w Stanach Zjednoczonych; Bank Schrödera działa po obu stronach oceanu; „Schering A. G.” jest niemiecką wersją „Schering Co.”. „Kodak A. G.” jest częścią „Bastman Kodak Co.”; „Standard Elektrizitäts-Gesellschaft”, to niemiecka nazwa „International Telephone Co.” itd. Łatwo jest przez podstawionych ludzi odkupić odpowiednie ilości udziałów, nie bawiąc się w zarządy powiernicze, gdzie z konieczności trzeba by dzielić władzę z Anglikami.

Pomimo pozorów wielkiej przyjaźni, interesy Anglii i Ameryki w Niemczech nie pokrywają się, jak widzimy, bynajmniej, a cicha wojna między kapitalistycznymi sferami obu krajów nie ustaje ani na chwilę. Zjednoczenie stref okupacyjnych angielskiej i amerykańskiej przyniosło jedynie chwilowe i wcale niepełne odprężenie.

Z. Szymański

Prenumerata „Głosu Wielkopolskiego” na miesiąc luty br. wynosi:

w Poznaniu w agenturach i kioskach zł. 85.—
w Poznaniu z roznoszeniem do domu „ 95.—
na prowincji przez pocztę „ 90.—
na prowincji pod opaską „ 95.—

Wpłaty pocztowe należy dokonywać na adres:

„CZYTELNIK”-Kolportaż

Foznań, ul. Bukowska 3 lub

ul. Daszyńskiego 48

Konto PKO V-4400

2506

Sytuacja przedwyborcza kraju

Kwestia sytuacji politycznej kraju w związku z nadchodzącymi wyborami była przedmiotem żywej i wszechstronnej dyskusji na wczorajszym wieczornym dyskusyjnym w auli Akademii Handlowej w Poznaniu.

Istnieje wiele problemów i zagadnień, nurtujących ze szczególną siłą wśród ogółu naszego społeczeństwa. Gdy ożywienie polityczne kraju wzrasta, zagadnienia te wymagają specjalnego naświetlenia i wyjaśnienia. Jest rzeczą stwierdzoną, że pewne warstwy społeczeństwa cechuje pewnego rodzaju niedosyt wiedzy, pewien brak konfrontacji poglądów i myśli. Zjawisko to daje się zauważyć zwłaszcza w środowiskach inteligencji. Wydobyte na światło dzienne pewnych drażliwych niekiedy tematów, jasne i rzeczowe ich naświetlenie, staje się więc dzisiaj koniecznością chwili.

Jak przedstawia się ogólna sytuacja przedwyborcza w kraju?

Ażby scharakteryzować sytuację polityczną w przeddzień tak ważnego aktu państwowego, jakim są wybory do Sejmu, trzeba zastanowić się nad właściwościami struktury polityczno-społecznej naszego ustroju. W Polsce istnieje szereg partii legalnie działających, w szeregach których skupiają się grupy społeczeństwa o mocno różniczkowanym systemie myśli politycznej. Nikogo nie powinien dziwić fakt, że na naszym gruncie nie przyjęła się koncepcja monopartyjności.

Ze względu na specyficzne warunki społeczno-gospodarcze wytworzyliśmy w Polsce typ demokracji o formie pośredniej pomiędzy tzw. demokracją liberalną (zachodnią) a demokracją rewolucyjną ZSRR. Nasza demokracja nie może oprzeć się na systemie monopartyjnym. Doszło do wprowadzenia do wyeliminowania z życia politycznego stronnictw, sympatyzujących z koncepcjami faszystowskimi, ale ideologiczny wachlarz ugrupowań partyjnych zachowany został w bardzo szerokiej rozciągłości i ujęcie w nim znaleźć mogą dziś u nas temperanty polityczne najróżnorodniejszych odcieni.

Jedno z tych legalnych stronnictw znalazło się w pewnego rodzaju izolacji politycznej. Istnieje wiele przyczyn, dla których polityczna walka z Polskim Stronnictwem Ludowym podjęta została przez obóz demokratyczny w sposób energiczny i zdecydowany. Ponieważ przywódcy tego stronnictwa dążyli wyraźnie do realizacji na naszym gruncie programów sprzecznych z polską racją stanu, ponieważ wokół tej legalnej

opozycji poczęły skupiać się elementy zdecydowanie wrogie państwu polskiemu — spieczęto polityczne stało się nieuniknione. Wewnętrzna tarcia w łonie PSL (wystarczy chociaż wspomnieć wrześnie ośledzenie Rady Naczelnej PSL) dowiodły niezbicie, że trzeźwo myślący odłam tego stronnictwa zdaje sobie sprawę z niewłaściwości dotychczasowego postępowania.

Dzisiaj w obliczu nadchodzących wyborów rozkład PSL oraz bankructwo programu przez nie reprezentowanego stały się wyraźne i nie ulegające żadnej wątpliwości.

Istnieje drugie poważne zagadnienie, szczególnie mocno frapujące społeczeństwo w okresie przedwyborczym. Jest nim sprawa udziału katolików w życiu politycznym. Jeżeli do pewnego czasu stosunek świeckich katolików do nowej rzeczywistości polskiej był niewyraźny, a nie raz wręcz obojętny, to reaktywowanie swego czasu działalności najbardziej katolickiej partii w Polsce — Stronnictwa Pracy przyczyniło się w znacznym stopniu do rozładowania atmosfery. Dalszym efektem tego zblżenia jest nie-

dawne wykrystalizowanie się tzw. „grupy młodokatolickiej”, która rzuciła hasło pozytywnego ustosunkowania się katolików do współczesnej rzeczywistości politycznej. Stronnictwo Pracy mimo różnic, dzielących je od innych partii i pomimo tego, że do wyborów przystępuje z odrębną listą, w pryncypalnych zasadach programowych nie odbiega od ideologii pozostałych stronnictw demokratycznych.

Walka przedwyborcza zbliża się do punktu kulminacyjnego. Jeżeli reakcja w walce tej chwyci się metod najbardziej terrorystycznych nie wahając się przed mordami, to obowiązkiem obozu demokratycznego jest również zmobilizować wszystkie siły konieczne do zdecydowanej kontracji. Obóz demokracji przystępuje do wyborów z pełną wiarą w zwycięstwo, które będzie nie tylko zwycięstwem Bloku, ale wygraną polskiej racji stanu.

Naświetlenie poruszonych tu zagadnień było ideą przewodnią wczorajszego dyskusyjnego. Udzielając odpowiedzi na pytania licznych interpellantów, prelegent wieczoru, wiceminister Bie-

kowski w sposób bardzo plastyczny odtworzył obraz sytuacji politycznej kraju w przeddzień wyborów do Sejmu. Oprócz zagadnień natury politycznej poruszono m. in. sprawy gospodarczo-społeczne, jak np. eksport, handel zagraniczny, problem VD, zagadnienie rozpiętości plac i in.

Jak słusznie stwierdził przy końcu dyskusji wiceminister Bieńkowski, demokracja polska stoi wobec konieczności pokonania dwóch przeszkód: trudności spowodowanych obiektywnymi warunkami, w jakich znalazł się nasz kraj po 6-letniej wojnie, oraz trudności natury subiektywnej, pod którymi należy rozumieć zakorzenione jeszcze dość silnie uprzedzenie, nierozsądek i przesąd, części społeczeństwa, które nie pozwalają na właściwe ocenianie współczesnej rzeczywistości. Całkowite zanulowanie tych właśnie przeszkód subiektywnych, to poważne zadanie, jakie pozostaje nam do spełnienia. Szczególnie na inteligencji polskiej ciąży obowiązek jak największej pomocy i aktywności w realizacji tego zadania.

Węgry przygotowują się do eksportu

(Korespondencja własna „Głosu Wielkopolskiego“)

Pierwszego grudnia mijają cztery miesiące, jak na Węgrzech wprowadzono nową walutę: forynta i przeprowadzono sanację. Te pierwsze cztery miesiące wykazały, że stabilizacja — owszem — udało się inflacji na Węgrzech już nie ma i prawdopodobnie jej już nie będzie. Rząd czeka jeszcze bardzo wiele kłopotów, będzie musiał jeszcze stoczyć wiele walk, jednakowoż fundament pod stałą walutę został już położony i najgłówniejszym zadaniem rządu jest dziś pilnować, by tego fundamentu nie naruszyła spekulacja. Zresztą i obraz gospodarczy Węgier nie jest jeszcze całkowicie wyklarowany. Stanie się to dopiero po ostatecznym podpisaniu traktatu pokojowego, który ustali konkretne zobowiązania Węgier z tytułu odszkodowań wojennych oraz z tytułu odszkodowań, jakie kraj ten zobowiązany jest płacić obywatelom państw sojuszników za straty przez nich poniesione w okresie wojny.

W każdym razie fundament pod stabilizację położono dość solidny. Przede wszystkim udało

się wycofać z rynku olbrzymią sumę walut obcych, jakie w okresie inflacji znajdowały się w obiegu, stanowiąc właściwy pieniądz obiegowy. Samych dolarów wycofano na sumę 8 milionów. Oblicza się, że wciąż jeszcze w kraju znajduje się — pomimo zapowiedzianych ostrych kar — około 2 miliony dolarów oraz poważne ilości złota. Działalność posiadane przez Bank Narodowy Węgierski stanowią poważny fundusz na zakupy surowców za granicą.

Szczególnie w pierwszych tygodniach rząd trzymał ceny na rynkach kompletną ciasnotą pieniądza. Ta polityka deflacyjna zmusiła wielu do wyzbycia się swych walut, aby w ten sposób mogli dojść do pieniędzy. Brak pieniądza zmusił zarówno chłopów, jak i fabrykanta, hurtownika, jak i kupca do rzucenia na rynek towaru. Doszło wówczas do pewnych zniżek cen i do wielkiej obfitości towaru na rynku. Rzecz oczywista, że polityka deflacyjna nie mogła być utrzymana przez długi czas, gdyż fabryki znalazły się bez kapitału, musiały wstrzymać

produkcję; rozpoczęły się zwalniania robotników i nagle rząd stanął wobec leśki bezrobocia, na którą nie był przygotowany. Rozpoczęto więc coraz mniej ostrożną politykę kredytową. Obrót banknotów z około 250 mil. foryntów podskoczył w październiku na ponad 800 milionów, podjęto wielkie prace publiczne i pieniądz dostał się do obiegu w większej ilości. Zastopowano bezrobocie, zaczął się wzrost produkcji, ale równocześnie dostało się i trochę więcej, niż potrzeba, pieniędzy spekulantom i... ruszył się dolar na czarnej giełdzie. Z oficjalnego kursu 11,62 forynty podszedł powoli do 18 foryntów. Na pewne koła padł przerażenie i przerażenie. Bardzo szybko rozpoczęto mówić o... inflacji. Ale do inflacji nie doszło i nie dojdzie. Rząd wstrzymał kredyty i wycofał szereg krótkoterminowych pożyczek, wycofując tysiącami z obrotu te kilkadziesiąt milionów foryntów, jakie „robili” spekulacje. Dolar pozostał na tych 18 foryntach, ale to już jest normalnym zjawiskiem. Prawie, że nie ma kraju w Europie, gdzie nie było czarnego rynku z wyższym ponad oficjalny, kursem dolara.

Do drożyzny zresztą dojść nie może, bo rząd dyktuje ceny, dysponuje ponadto silnie rozbudowaną policją gospodarczą, która już w okresie inflacji przeszła doskonałą szkołę i dziś pilnuje, jak tylko może, by nie było podwyżek. Nie przychodzi jej to łatwo, bo szczególnie towary tekstylne przez długie tygodnie znikają z rynku oraz poważne braki pokazują się na terenie wyżywieniowym. Jednak i tu wprowadzono bardzo radykalne zarządzenia i prawdopodobnie od grudnia obowiązujące będą na Węgrzech kartki tekstylne. Udało się też zmagazynować poważne ilości żywności, która wystarczy na krytyczne miesiące zimowe.

Tak czy owak rząd stanął na stanowisku, że proces stabilizacji zostanie ostatecznie ukończony dopiero wtedy, gdy na rynku znajdzie się odpowiednia ilość towarów. Powiększenie ilości towarów zaś uda się osiągnąć tylko przez zwiększenie produkcji w kraju oraz przez zwiększenie importu. Wiadomą zaś rzeczą jest, że przywieźć można tylko wtedy, gdy się dysponuje albo poważnym zapasem walut, czego Węgry nie mają, albo też przeprowadzając odpowiednio znaczny wywóz.

Węgry były, są i jeszcze przez długi okres czasu pozostaną krajem agrarnym. Przemysł osiągnął dotychczas zaledwie 60 procent produkcji przedwojennej, z 1938 roku. A przecież właśnie w okresie wojny przemysł osiągnął swój szczyt produkcji. Zniszczenie przemysłu węgierskiego jest jednak bardzo poważne, odbudowę jego zaś hamuje przede wszystkim brak kapitału. Zresztą przez lata całe przemysł będzie musiał pracować na rzecz odszkodowań i dlatego dopiero po wielu latach będzie on mógł wziąć poważniejszy udział w eksporcie zagranicznym. Dlatego cały ciężar eksportu spocznie w najbliższej przyszłości na eksporcie rolnym.

Z tej więc przyczyny Węgry kładą bardzo silny nacisk na rozwój rolnictwa. Panuje przekonanie, że obecny kryzys żywnościowy panować będzie jeszcze przez długie lata i wiele krajów zmuszonych będzie importować środki żywnościowe. Liczą się też z tym, że ceny produktów żywnościowych utrzymają się na wysokim poziomie i dlatego będzie też warto wywozić żywność. Węgry mają zresztą odwiecznego odbiorcę na żywność tuż pod bokiem, mianowicie Austrię, która zawsze była na terenie żywnościowym krajem deficytowym.

Przypuszczają, że Węgry już w przyszłym roku dysponować będą nadmiarem pszenicy wynoszącym od 3—5 milionów cetnarów. Głównymi produktami eksportowymi mają być jednak: drób i nierogacizna. Węgry były zawsze poważnym eksporterem drobiu, a hodowla jego już dziś nadrobiła straty wojenne tak, że na Gwiazdkę wystano już pierwsze sto wagonów indyków do Anglii. Podobnie hodowla świń osiąga już przedwojenne rozmiary. Już w roku ubiegłym wyszły za granicę poważne ilości owoców (m. in. też do Polski) i jarzyn, dalej nasion pastewnych, wina i tytoniu. Dalejszymi pozycjami eksportowymi już dziś aktualnymi są: fasola i groch, spirytus, dziczyzna (300 tysięcy zajęcy), ryby, papryka i rośliny lecznicze.

Z eksportu cukru Węgry zrezygnowały. Tegoroczna produkcja osiągnie 6.000 wagonów, lecz te właśnie wystarczą na zaspokojenie rynku wewnętrznego.

Józef Waldorff

nie z Dzieciątkiem, uzierniczym w lęku zwolniam z godnością małego Basileusza-cesarza, zdążają trzej królowie w hierarchicznej kolejności. Temu nicomal oficjalnemu aktowi towarzyszą surowe postacie aniołów. Bizantyjski typ pokłonu mędrców utrzymał się w sztuce europejskiej aż po średniowiecze, przewyciężyło go dopiero Odrodzenie.

Bardzo ciekawe i cenne przykłady malarskich koncepcji Holdu Trzech Króli, obejmujące dzieła od początku wieku XV

Kim jest Chlestadakow?

Dyskusja na marginesie przedstawienia „Rewizora” w Teatrze Polskim

W związku ze sprawozdaniem z przedstawienia „Rewizora” Gogola w Teatrze Polskim, otrzymałem od dyr. K. Borowskiego, który obecnie wystawia też te sztuki w Państwowym Teatrze Śląskim im. St. Wyspiańskiego w Katowicach, list poniższy.

Szanowny Panie Redaktorze!
Przeczytałem z dużym zainteresowaniem recenzję Pańską. Ponieważ i ja pragnę wszcząć dyskusję na tematy przez Pana poruszone, pozwalam sobie wziąć w obronę postać Chlestadakowa w ujęciu kol. Wolleki. Na dowód przytoczę to, co o postaci Chlestadakowa pisze sam Gogol. A więc Chlestadakow „nie oszukuje”, „nie jest kłamcą zawodowym”, „on sam zapomina, że kłamie”, „prawie wierzy w to, co mówi”, „widzi, że go słuchają i dlatego mówi bardziej płynnie, barczliwiej i potoczniej, mówi szczerze”. „Nasi aktorzy nie umieją kłamać. Kłamać znaczy — wypowiadać kłamstwo w tonie tak zbliżonym do prawdy, tak naturalnym, tak naiwnym, jak się właśnie wypowiada prawdę. I w tym jest zawarty komizm kłamstwa”. „Jestem przekonany (mówi Gogol), że osiągnąłbym najlepsze rezultaty, gdybym powierzył rolę Chlestadakowa jednemu z najmniej utalentowanych aktorów, informując go, że Chlestadakow jest człowiekiem obrótnym, dobrze wykształconym i nawet — powiedzmy — uczynnym, a aktorowi nie pozostaje nic innego, jak trzymać się ściśle moich wskazówek”. „Kłamać jak Chlestadakow nie jest kłamstwem fanfaronem, nie jest kłamstwem teatralnym, jego kłamstwo jest przepełnione uczuciem, on po prostu upaja się kłamstwem, jest to moment najbardziej przebiegły i poezja ze wszystkich momentów jego życia”. „Kto to jest Chlestadakow? Młody człowiek, urzędnik, pozbawiony zasad, ale w tym samym stopniu, w jakim tych zasad jest pozbawiona większość ludzi”.

Gogol mówi o Chlestadakowie: „bez caria w głowie” i to jest najlepszą definicją postaci. Chlestadakow stwarza okoliczności. Jest on bardziej poetą kłamstwa, aniżeli bliźniakiem, a już z całą pewnością nie jest ani naciągaczem, ani wyzyskiwaczem. Tyle pozwalał sobie dodać, aby uzupełnić Pańskie sprawozdanie teatralne. Za słowa uznania serdecznie dziękuję.

Reżyser „Rewizora” Karol Borowski

W replice dyr. K. Borowskiemu chciałbym rzucić kilka zdań. Uwagi Gogola — jak mi się zdaje — były do-

stożowane do sposobu interpretowania scenicznych postaci przez współczesnych mu aktorów. Idą one w kierunku uchronienia Chlestadakowa przed zbyt dużym przecharakteryzowaniem. (Ponieważ w swej zrujnowanej przez wojnę bibliotece nie mam dzieł Gogola, opieram się na cytatach dyr. Borowskiego).

„Nasi aktorzy nie umieją kłamać”. Aktor ówczesny uważa za swój obowiązek kłamać tak, aby publiczność nie miała wątpliwości co do tego, że wszystko co mówi jest kłamstwem. Człowiek nawet mrugnąć porozumiewająco do widowni, albo jeszcze dodać „na stronie”: „ale go nabieram!” Przed takim „kłamstwem” broni Gogol swą postać sceniczną. A najlepszy dowód w cytacie o najmniej utalentowanym aktorze. Bo aktorowi utalentowanemu nie wyperswaduje się jego gierki, i ten z Chlestadakowa takiego opryska, że będzie zbierał oklaski przy podniesionej kurtynie.

Trudno mi jednak, na podstawie tych dodatkowych uwag autora do tekstu scenicznego, zgodzić się na zupełne oczyszczenie Chlestadakowa z zarzutu bliźniactwa, naciągactwa i wyzyskiwactwa.

Przecież jednak z tekstu wynika, że młodzieniec jest zawodowym karciarzem. Z tego, co mówi o nim jego służący, Osip, dowiadujemy się, że sytuacja, w jakiej się znalazł, nie przydarza się po raz pierwszy. Przecież, nie mając pieniędzy, nie decyduje się jednak Chlestadakow na sprzedaż ubrania, lecz nabiera hotelarza na kredyt i próbuje nabrać miejscowych kupców. Szczęśliwego zbiegu okoliczności, jaki przecina jego niedolę, nie wyzyskuje tylko na to, żeby się z miasteczka wydostać, ale chowa do kieszeni sporą sumkę pieniędzy, którą ma pobożny zamiar pomnożyć przy zielonym stoliku.

Określenie „poeta kłamstwa” jest bez wątpienia ładniejsze, niż „bliźniak”, ale w moim odczuciu powinno być z nim połączone pojęcie „szuki dla sztuki”, kłamstwa bezinteresownego.

W rezultacie wydaje mi się, że różnica zdań polega tu jedynie na ustaleniu pasywności, czy też aktywności Chlestadakowa w rozwoju intrygi komediowej. Czy nosi go tylko wypadek, czy też on steruje biegiem wypadków, w które dostał się przypadkowo, i to steruje z wyraźnym celem osiągnięcia jak największych korzyści. Osobiste wydaje mi się słuszniejsza druga koncepcja. A w niej moment naciągactwa i wyzyskiwactwa jest nieunikniony.

T. Kraszewski

Śnieżna księga

Białą księgę dzień otwarł. Jedwabny ślad
mknął przez śnieżną powieść świerków,
brzoź i sosen
aż po sam rysunek paru chat ubogich
podpisany wierszem z sztachetowych głosek.
Czar słonecznej ciszy na stronicy objął
nuty telefonu w pięciolini srebnej —
a wiatr zblęknął śpiewa je podniebnie
czym rzewniej i głośnie — dzwoniąc
melodią.

ze zbiorów Muzeum Wielkopolskiego: Szkoła Kr

Z życia Wielkopolski i Ziemi Odzyskanych

Ziemia Lubuska za listą nr 3

Wielkie wiece przedwyborcze w Świebodzinie, Sulechowie i Sulęcinnie

Kurs nauczycielski w Krotoszynie

(tpc) Zgodnie z zarządzeniem władz szkolnych odbędzie się przy Państwowym Liceum Pedagogicznym w Krotoszynie, ul. Zdunowska 81, 10-dniowy, zimowy kurs dla czynnych nauczycieli szkoły powszechnej w czasie od dnia 3-go do 12 stycznia 1947 r. Czynne będą dwie grupy: a) dla nauczycieli z cenzurem gimnazjalnym i b) dla nauczycieli bez cenzury gimnazjalnego. Początek zajęć dnia 3-go stycznia 1947 r. o godzinie 9-tej.

Nauczyciele zamiejscowi mogą korzystać z pomieszczenia, wszyscy inni także z wyżywienia w internacie liceum. Należy przywieźć jednak z sobą pościel i przybory do jedzenia.

Dar społeczeństwa chodzieskiego dla wdów i sierot po poległych milicjantach

Spółceństwo powiatu chodzieskiego przekazało na ręce komendanta wojewódzkiego M. O. w Poznaniu, mjr. Siwanowicza, kwotę zł 12 000 na fundusz dla wdów i sierot po poległych milicjantach.

Hojny dar społeczeństwa chodzieskiego świadczy najwymowniej o pełnym zrozumieniu ciężkiej i ofiarnej służby milicjanta, który zawsze stoi wiernie na straży bezpieczeństwa i spokoju obywateli.

W imieniu wdów i sierot po poległych milicjantach wojew. poznańskiego, komendant wojewódzki M. O. dziękuje na tej drodze społeczeństwu miasta i powiatu Chodzież za jego dar.

OSTRÓW

Ku upamiętnieniu 23-lecia powstania i oswobodzenia Ostrowa odbył się tu w Sylwestra uroczysty apel poległych powstańców przed gmachem dawniejszego Banku Kupieckiego, gdzie najlepsi obywatele miasta tworzyli tajny sztab powstania naszego. Z tegoż domu dnia 31 grudnia 1918 r. wyruszyli powstańcy na zdobycie koszar i oswobodzenie naszego miasta. 1 stycznia 1919 Ostrow był już wolny.

Koło ostrowskie Związku Powstańców Wielkopolskich 1918/19 wznowiło swoją przedwojenną działalność i zorganizowało pierwszy powojenny obchód rocznicy oswobodzenia Ostrowa. W Nowy Rok złożono na grobach poległych powstańców wieńce, a następnie udano się w pochodzie do kościoła paraf., gdzie nastąpiło poświęcenie nowego sztandaru. Po uroczystości kościelnej odbyło się uroczyste zebranie. (si)

W Odolanowie pow. Ostrow, mieście liczącym około 2500 mieszkańców, powstało z nowym rokiem szkolnym Gimnazjum Samorządowe. Uczniów jest 200 z 2 internatami dla dziewcząt i chłopców. Dyrektorem nowego gimnazjum jest dr Aleksander Matyaszkowski. Poza gimnazjum jest w Odolanowie jeszcze Szkoła Rolnicza. (si)

GRZEBIENISKO, pow. szamotulski

Ruchliwe Koło Zw. Młodzieży Wiejskiej „Wici“ w Grzbieńsku urządziło 29 bm. przedstawienie. Odegrano „Mundur swatem“ J. Jarem-Mirskiego, przy wypełnionej szczerze sali. (dwb)

NOJEWO, pow. szamotulski

„Jaselka“. W Nojewie żywa działalność wykazuje miejscowa drużyna Związku Harcerstwa Polskiego, która wystawiła ostatnio bardzo starannie „Jaselka“. (dwb)

ZNIN

Biblioteka ruchoma powędrowała do czytelników. Staraniem władz szkolnych utworzono w Zninie Centralę Powiatową Bibliotek Ruchomych. Centrala mieści się w gmachu Samopomocy Chłopskiej przy ul. Kościelnej. Dzięki ofiarności społeczeństwa pałuckiego i subwencji władz, uzyskano ponad 100 tomów, a ostatnio skompletowano 10 bibliotek ruchomych po 50 tomów. Biblioteki te oddano pod opiekę nauczycielstwa rejonów zaawansowanych lub zaniedbanych. Dalsze biblioteki się kompletuje. Skromna, ale podniosła uroczystość oddania bibliotek do użytku czytelników zgromadziła przedstawicieli urzędów i władz z wicestarostą Nowickim na ciele, w czasie której przemawiali insp. Zalski i bibliotekarka, naucz. żnińska.

Rocznica powstania. Zw. Powstańców Wlkp. — Koło Znin — obchodził w dniach 31. 12. 46 i 1. 1. 47 uroczystość 28-lecia powstania żnińskiego. Zainteresowanie się uroczystością społeczeństwa żnińskiego było małe, toteż obchód wypadł skromnie, jak roku ubiegłego. Członkowie Koła wraz z młodzieżą harcerek zebraли się wieczorem przed gmachem Starostwa, skąd przy dźwiękach orkiestry Straży Pożarnej pod kier. p. Szymańskiego udano się pochodem na plac Wolności. Tutaj pod choinką przy ognisku wygłosił okolicznościowe przemówienie burmistrz p. Kruczel, po czym po apelu poległych odśpiewano „Rotę“. — Nazajutrz rano po zebraniu się uczestników uroczystości na placu Wolności pomaszowano do fary żnińskiej na mszę św., a następnie na cmentarz farny, gdzie złożono na grobie poległych wieńce. Krótkie, żołnierskie przemówienie wygłosił prezes Koła, kpt. rez. Kittel, a orkiestra odegrała marsz żałobny. (ek)

Akademia w Gryficach

W Gryficach odbyła się akademie, poświęcona 14. rocznicy istnienia PPS, przy licznych udziałach przedstawicieli władz, partii politycznych i społeczeństwa.

Zebrańie PSL we wsi Lubanów

We wsi Lubanów powiat Gryfin odbyło się zebranie członków PSL, na którym chłopcy jednogłośnie postanowili porzucić szeregi PSL i zdobyli swoje legitymacje. Zebrani opowiedzieli się gremialnie za polityką Rządu Jedności Narodowej, postanawiając w zbliżających się wyborach złożyć swe głosy na Blok Stronnictwa Demokratycznych.

W niedzielę, dnia 29. 12. 46 Ziemia Lubuska na kilkunastu wiecach przedwyborczych manifestowała na rzecz listy Obozu Demokratycznego. Na szczególne podkreślenie zasługują wiece w Świebodzinie, Sulechowie i Sulęcinnie, na których prócz miejscowych aktywistów przemawiali także prelegenci z Poznania, delegowani przez ugrupowania polityczne, wchodzące w skład bloku wyborczego.

W Świebodzinie manifestację przedwyborczą zapoczątkowała reprezentacyjna orkiestra poznańskich pocztowców, która pod batutą p. Ziętała odegrała na rynku, a następnie w sali teatralnej kilka utworów muzycznych. Wiec zgaił

członek K.W.P.P.R. i powoławszy Prezydium wiecu spośród miejscowych obywateli, udzielił głosu jako pierwszemu, staroście powiatu świebodzińskiego. Mówca naświetlił w swoim przemówieniu przede wszystkim znaczenie Ministerstwa Ziemi Odzyskanych i problemy wiążące się z tymi Ziemią, wypuklił robotę przywódców P.S.L'u i wezwał wszystkich do solidarnego poparcia listy bloku wyborczego. Jako drugi przemawiał p. Paluszkiwicz, urzędnik pocztowy z Poznania i przedstawiciel Polskiej Partii Socjalistycznej, który mówił o osiągnięciach Rządu Jedności Narodowej, o 3-letnim planie odbudowy gospodarczej oraz o konieczności poparcia

zamierzeń Rządu przez cały naród. Z kolei przemawiał imieniem Stronnictwa Ludowego poseł do K. R. N. p. Piotrowski, poruszając rolę chłopca w obecnej polskiej rzeczywistości. Jako ostatni przemawiał p. Niedzielski z Poznania, przedstawiciel Stronnictwa Demokratycznego, naświetlając w swoim referacie problemy i zagadnienia cementujące blok stronnictw demokratycznych. Wszystkim mówcom przerywano hucznymi oklaskami, świadczącymi o solidaryzowaniu się obecnych z poglądami i wypowiedziami prelegentów. Wiec zakończono okrzykiem na cześć Rzeczypospolitej i odśpiewaniem „Roty“.

Również w Sulechowie manifestację przedwyborczą zapoczątkowała orkiestra pocztowców poznańskich a przemówienia programowe wygłosili: członek K. W. P. P. R., p. Niedzielski z Poznania w imieniu Stronnictwa Demokratycznego, przedstawiciel Wojska Polskiego oraz starosta powiatu świebodzińskiego p. Tyłkowski.

W Sulęcinnie n/Postomią wiec przedwyborczy miał niemięcej manifestacyjny przebieg. Przemawiali na nim imieniem P. P. R. p. Dyrektor Kontroli z Poznania, który mówił na temat zdobycy świata pracy i zaapelował do zebranych w ilości 500 obywateli, aby poparli wysiłki Rządu około odbudowy kraju i gremialnie głosowali na listę Nr 3. Z kolei przemawiał poseł do K. R. N. p. Osipiński z Poznania, delegat Stronnictwa Demokratycznego, naświetlając rolę tego Stronnictwa w obozie demokratycznym. Następnie mówcy, miejscowi przedstawiciele P. P. S. i S. L. rozprawili się ostro z rodzimą i zagraniczną reakcją. Zakończyło wiec przemówienie starosty powiatu sulęcińskiego p. Szczęsnego, który wezwał obecnych do zadokumentowania solidarności z obozem demokratycznym przez demonstracyjne głosowanie. (i)

Z inicjatywą wicewojewody Floriana Kroenke odbędzie się w dniu 12 stycznia br. na terenie całej Ziemi Lubuskiej przeszło 700 wieców przedwyborczych. Na wiecach tych przemawiać będą przedstawiciele Stronnictwa Demokratycznego oraz przedstawiciele Związków Zawodowych. (wjc)

Akcja przedwyborcza we Wronkach

Akcja przedwyborcza. Miejski Komitet PPR rozwija ożywioną działalność przedwyborczą na terenie miasta i okolicy, urządzając liczne zgromadzenia i wiece przedwyborcze. W mieście utworzył się Obywatelski Komitet Wyborczy złożony z przedstawicieli wszystkich warstw społeczeństwa wronieckiego (również politycznie nie zorganizowanych).

Na pierwszym zebraniu Komitetu wybrano Komisję organizacyjno-propagandową oraz finansową. Uchwalono również wydanie odezw do tuł. społeczeństwa, nawołującej do gremialnego spełnienia obowiązku obywatelskiego w dniu wyborów.

Miejski Komitet PPS, zorganizował się w ub. miesiącu na terenie miasta Wronki. Przewodniczącym jest p. Wit Wanarski, sekretarzem Antoni Mikulski, skarbnikiem p. Simiat.

Własny lokal Komitetu mieści się przy ulicy Strzeleckiej nr. 9.

Gwiazdka dla ubogich. W niedzielę przed świętami Bożego Narodzenia, w sali hotelu p. Koplińskiego odbyła się podniosła uroczystość wigilijna dla ubogich, wdów, sierot i podopiecznych

miasta Wronki. Po zagajeniu uroczystości przez opiekuna społecznego i prezesa Caritasu p. Antoniego Blocha, przemówieniu ks proboszcza i wygłoszeniu gawęd wigilijnej, zebrani śpiewając koledy, dzielili się opłatkiem. Burmistrz miasta Wronki w gorących, serdeczności nacechowanych słowach, składał biednym życzenia świąteczne i noworoczne, a obecnym przedstawicielom zrzeszeń charytatywno-społecznych oraz kółka serdecznie dziękował za wysiłek, trud i ofiarność poniesione około zorganizowania tej uroczystości. Po oficjalnej części, obdarowano 150 ubogich dorosłych oraz 230 biednych dzieci paczkami aprowizacyjnymi, które zawierały mąkę, cukier, słone, kielbasę, konserwy, pieczywo oraz cukierki.

Tak obfitą gwiazdkę dla ubogich zorganizować było można po raz pierwszy, dzięki naprawdę wielkiemu zrozumieniu i ofiarności społeczeństwa wronieckiego.

Zaznaczyć wypada, że tym razem wszystkie miejscowe organizacje charytatywne, jak Caritas, M. Kom. Op. Społ., Koło Rodzielskie i inne, połączyły się w jeden komitet gwiazdkowy, dzięki czemu paczki były rzeczywiście suto, a rozdział ich absolutnie sprawiedliwy.

Przewodniczącym Prezydium Krajowej Rady Narodowej (—) Bolesław Bierut.

Uporczywe choroby wątroby, kamienie żółciowe, zła przemiana materii, żółtaczka i kiszka, artretyzm, Ziola „Cholekinaza“ H. Niemojewskiego

głódka i kiszka, artretyzm, Ziola „Cholekinaza“ H. Niemojewskiego

prowadzić rozmowę z ministrem Moutetem. Rzecznik francuski min. spraw zagr. stwierdził, że żadna propozycja pokoju nie była doreczona przez min. Mouteta rządowi wietnamskiemu.

Rząd Bluma ratuje sytuację gospodarczą

Paryż (API). Premier francuski Leon Blum wezwał wszystkich prefektów z całego kraju i odcilił im konfiskować wszystkie towary, których sprzedawcy nie stosują się do dekretu o obniżce cen o 5 procent. Premier podkreślił, że do wykonania tego dekretu należy stabilizacja ranka. Prefektowie mają dostarczyć premierowi o tygodniowe sprawozdania na ten temat, zawierające liczby zamkniętych sklepów.

Ostatnio znizono ceny również na mięso, które o tej pory trzymały się na dawnym poziomie. Jak wiadomo centralna federacja pracy (CGT) wyraziła zgodę na zarządzenie rządu, domaga się jednak wyznaczenia kosztów przeciętnego utrzymania. Korespondent radia brytyjskiego onosi, iż dekret okazał się skuteczniejszy, niż

przewidywano. Na ostatnio odbytym walnym zebraniu wykazał, że była ona prawie pod każdym względem owocna, za wyłączeniem tych dziedzin, gdzie z powodu trudności powojennych nie zdłoga jeszcze pracy uaktywnić. Poza sekcją literacko-odczytową, najwyżej działalność wykazał Teatr Miejski w Gnieźnie, jakkolwiek uważać go można za twór nowy, liczący dopiero 8 miesięcy istnienia. Rezultaty, osiągnięte przez zespół Teatru przeszły wszelkie oczekiwania.

A działalność ta przecież wymagała niejednokrotnie poświęceń. Działalność sekcji literacko-odczytowej zobrażował jej przewodniczący p. mec. Danecki, komunikując, że zorganizowano 9 odczytów, prócz uroczystościowych akademii. W projekcie jest urządzenie w najbliższej przyszłości szeregu wartościowych odczytów profesorów i docentów Uniwersytetu.

Z kolei p. Kwiatkowski naszkicował działalność sekcji teatralnej, w której lonie powstał Teatr Miejski. Aktywność tej placówki kulturalnej najlepiej zobrazują dane statystyczne. Mówią one, że w ciągu 8 miesięcy istnienia Teatru dano 111 przedstawień, z czego 69 w terenie w najrozmaitszych miastach Wielkopolski i Ziemi Odzyskanych. Przedstawienia te zgromadziły 33 586 widzów, co świadczy, że Teatr Miejski w Gnieźnie dobrze zasłużył się dziełu kultury, spełniając swą misję należycie.

Wpływy finansowe wynosiły ponad 1 000 000 zł brutto, mimo urządzenia szeregu przedstawień po cenach znizowanych. Dzięki staraniom dyr. Henryka Barwińskiego, teatr postawiony został na wysokim poziomie. Ostatnio sekcja teatralna wystąpiła z inicjatywą kształcenia narybku artystycznego i stworzenia pewnego rodzaju studia przy Miejskiej Szkole Muzycznej. Zastanawiano się, czy nie można by o współpracy poprosić p.

Z prasy wschodnie wid

Warszawa (obsł. wł.). Korespondent „Manchester Guardian“ w Moskwie, dokonuje na łach swego dziennika przeglądu sytuacji w tej części Prus Wschodnich, która należy obecnie do związku Radzieckiego. Podkreśla on, że porty budowane znacznie szybciej niż inne miasta wewnątrz kraju oraz zwraca uwagę, że niezadowolone porty mają dla Rosji wielkie znaczenie. Charakter tej prowincji również uległ zmianie. Prowincja ta ma dla Rosji z punktu widzenia niczego mniejsze znaczenie, niż za czasów

Zamach na ministra franc

London (obsł. wł.). Francuski minister dla spraw kolonii przybył do Hanoi w Indochinach, gdzie był celem zamachu ze strony ukrytych rzeźców wyborowych. Minister wyszedł bez wanku. Celem jego wizyty jest przedyskutowanie pokojowego załatwienia sprawy z przyśladami polityki wietnamskiej.

Prusy Wschodnie wid

Warszawa (obsł. wł.). Korespondent „Manchester Guardian“ w Moskwie, dokonuje na łach swego dziennika przeglądu sytuacji w tej części Prus Wschodnich, która należy obecnie do związku Radzieckiego. Podkreśla on, że porty budowane znacznie szybciej niż inne miasta wewnątrz kraju oraz zwraca uwagę, że niezadowolone porty mają dla Rosji wielkie znaczenie. Charakter tej prowincji również uległ zmianie. Prowincja ta ma dla Rosji z punktu widzenia niczego mniejsze znaczenie, niż za czasów

Z popisu Miejskiej Szkoły Muzycznej

(pr) W Teatrze Miejskim w Gnieźnie odbył się w ostatnich dniach III popis Miejskiej Szkoły Muzycznej, który, jak i poprzednie, wzbudził duże zainteresowanie. Mimo obszernego programu, wypełnionego przez 36 popisujących się, audytorium nie okazywało żadnych objawów przemęczenia, wysłuchując poszczególnych popisów do samego końca z dużą uwagą. Mile przyjęto popisy Urszuli Trawińskiej i Krystyny oraz najmłodszej uczennicy szkoły Hani Krzyslakówny. Z dużą swobodą i pewnością zagrały Anna Żmijewska (Walc Voigta), Jadwiga Żmijewska (polonez Lichnera), Julian Raszke (Walczyk), Maertinówna (Impromptu), Lucyna Jung (Mazurek Galla), oraz Felicja Lewkówna (Menuet Pleyela). Na szczególną uwagę zasługują Stanisława Trawińska (Sonatina Kuhlau) i Maria Czapska, która wykonała z dużym zrozumieniem „Zaproszenie

do tańca“ — Webera op. 65. Gohrówna Bożena wykazała dużą sprawność wykonaniem „Kaprysu“ na lewą rękę — Reinbergera. Dużo oklasków zyskał sobie Henryk Kuczyński odegraniem pieśni myśliwskiej Mendelssohna.

Z klasy skrzypcowej wymienić wypada Irenę Perkwonę, która wykonała umiejętnie Sonatinę Erhardta.

Niespodzianką dla publiczności był taniec rytmiczno-plastyczny zespołu uczennic i na zakończenie taniec solowy do muzyki Griega, wykonany przez Izabelę Koschanównę (klasa rytmiczno-plastyczna).

Bilansując wyniki, osiągnięte przez wychowanków Miejskiej Szkoły Muzycznej, stwierdzić trzeba solidny postęp, co jest dowodem, należytego szkolenia i dbałości o poziom nauczania ze strony dyrekcji, z kierownikiem szkoły p. Kazimierzem Nowickim na czele.

KINO AF
Tylko do wtorku 7 bm. wspania
„ROMANSI
Przedsprzedaż biletów codziennie od 10-tej — 12-
Następny program wielka uroczysta premiera pier
1-71
„ZAKAZAN

Dodatkowa rejestracja rzemiosła

Zarządzeniem z dnia 29 listopada 1946 r. ogłoszonym w prasie miejscowej, wezwałem wszystkich samodzielnich rzemieślników z terenu miasta Poznania, aby do dnia 15 grudnia 1946 roku dokonali rejestracji swych przedsiębiorstw dla celów ewidencyjnych Izby Rzemieślniczej.

Ponieważ część rzemiosła nie zdążyła w oznaczonym terminie rejestracji skutecznie wyznaczyć dodatkowy termin dla ostatecznego ukończenia akcji rejestracyjnej do dnia 10 stycznia br. i wzywam wszystkich samodzielnich rzemieślników z terenu miasta Poznania, aby do tego terminu rejestracji dokonali.

Rejestrację przeprowadza Wydział Apropowizacji, Handlu i Przemysłu przy ul. Kantaka 2, III p., pokój nr 15, w godzinach służbowych.

Arkusze rejestracyjne znajdują się na miejscu. Po dopełnieniu obowiązku rejestracyjnego władza przemysłowa wydaje każdemu rzemieślnikowi zaświadczenie.

Zarząd Miejski stoł m. Poznania
Wydział Apropowizacji, Handlu i Przemysłu
Za Prezydenta miasta
(-) mgr Kokorniak
Naczelnik Wydziału

Poświęcenie nowego kościoła w Antoninku

W dniu 22 grudnia ub. r. odbyło się poświęcenie nowego kościoła pod wezwaniem Ducha św. w Poznaniu-Antoninku. Poświęcenia dokonał ks. Arcybiskup Metropolita Dymek w asyście ks. kanonika prof. dra Nowackiego, ks. radcy Finkego, delegata p. Wojewody p. dyr. Kaczmarka, p. Srokowej oraz tłumów wiernych z miasta i okolicy. Uroczystość uświetniła swą grą na skrzypcach p. prof. Klara Kauffusówna przy akompaniamencie p. prof. Broniewskiego.

PODZIĘKOWANIA

Polski Związek b. Więźniów Politycznych — Zarząd Okręgu Poznańskiego składa serdeczne podziękowanie za złożone dary na gwiazdki dla wdów i sierot po b. więźniach politycznych: dyr. Zyndzie z Drukarni św. Wojciecha za 300 zł, f-mie Zagórski za 1.000 zł, f-mie Szymański i Krueger za 4.000 zł, p. J. Umbreitowi za 500 zł, f-mie Irena Szalowa za 2.000 zł, p. E. Zacharkiewiczowi za 1.000 zł, A. Szelażowi za 1.000 zł, Zw. Zaw. Prac. Ubezpiecz. Społ. za 1.000 zł.

Od pracowników f-my K. Przybyła Związek odebrał 9.400 zł, f-ma Teraphia ofiarowała 1.000 zł, f-ma Basiński 1.000 zł, p. R. Czekalski 500 zł, p. M. Piósek i Andrzej Dziekosiński 3.000 zł, Zjednoczenie Przemysłu Przetwórstwa Zbożowego 5.150 zł, p. St. Łosiak 1.000 zł, oraz f-ma Falkiewicz 3.000 zł.

Wszystkim ofiarodawcom składa Zarząd serdeczne podziękowanie.

Kursy naturalne dla młodzieży chłopskiej i robotniczej

Akademicki Związek Walki Młodych „Życie” organizuje kursy przygotowawcze do matury gimnazjalnej i licealnej.

Warunkiem przyjęcia na kurs przygotowawczy do matury gimnazjalnej (małej matury) jest ukończenie 7 klas szkoły powszechnej, wiek 18 do 30 lat oraz przedłożenie: metryki urodzenia, poświadczenia obywatelstwa polskiego i świadectwa moralności.

Przyjęcie na kurs przygotowawczy do matury licealnej wymaga dodatkowego przedłożenia świadectwa złożenia małej matury.

Kurs rozpoczyna się 3 lutego br. i trwać będzie do września br. Zapisy przyjmuje i szczegółowych informacji udziela sekretariat AZWM „Życie” w Poznaniu, Armii Czerwonej 1, II piętro, w godzinach od 9—11-tej.

Termin zapisów upływa z dniem 20 bm.

Program audycji radiowych na poniedziałek, 6 bm. (święto Trzech Króli)

6.57 Sygnał czasu; 7.05 Poranna audycja muzyczna z Krakowa; 8.00 Dziennik poranny; 8.20 Program na dzień bieżący; 8.25 Wiadomości bieżące; 8.30 Koncert zyczeń; 9.00 Nabożeństwo z kościoła Mariackiego w Krakowie; 10.00 Audycja regionalna; 10.45 Muzyka z płyt; 11.05 Koledy w wyk. Chóru Mieszanego „Lutnia” pod dyr. prof. Edmunda Maćkowiaka; 11.35 Gawęda z dziełmi prowadzi Jadwiga Nawarska; 11.57 Sygnał czasu i hejnał z wieży mariackiej w Krakowie; 12.05 Poranek symfoniczny. W przerwie: Audycja literacka; 13.30 Muzyka. W przerwie: „10 minut poezji”; 14.25 Recenzje; 14.35 Chwilka Biura Studiów; 14.40 Teatr Wyobraźni: „Fryderyk i Maria” — słuchowisko oryginalne pióra Marii Lysakowskiej; 15.20 „W Złobie leży” — audycja słowno-muzyczna w opr. Janiny Gillowej i Feliksa Rybickiego. Wykonawcy: Chór P. R. solistów i orkiestra P. R.; 16.00 Audycja słowno-muzyczna dla dzieci: 17.00 Podwieczorek przy mikrofonie. Wykonawcy: Orkiestra Rozgłośni Poznańskiej pod dyr. Mieczysława Gizelskiego, Krystyna Kostalówna (śpiew), Czesław Kozak (śpiew); Hieronim Szperka (akompaniament), Marian Paluchowski (konferansjerka). Transmisja z świetlicy Zakładów Słby, Światła i Wody w Poznaniu; 18.15 „5 minut poezji”; 18.20 Muzyka; 19.05 „Uśmiech i piosenka” — audycja marynarska; 19.30 Rezerwa; 19.40 Aktualności dźwiękowe; 19.57 Sygnał czasu; 20.00 Dziennik wieczorny; 20.25 Koncert rozrywkowy. Wykonawcy: Celina Kreyzci i Mieczysław Fogg (śpiew), Chór Czejanda i Sekstet P. R. Przy fortepianie Czesław Antokiewicz 21.05 Ciekawostki literackie: „Obrazki z przeszłości” w opr. dr. Wacława Kubackiego; 21.15 „Parę słów”, audycja z cyklu „U naszych przyjaciół”; 21.45 Audycja rozrywkowa pt. „Karnawałowe lamenty” wg tekstów Adama Asnyka w radiofonizacji Zbigniewa Kopalki; 22.00 Kwadrans prózy: „Lalka” Bolesława Prusa; 22.15 Program ogólnopolski na dzień następny; 22.22 Program lokalny Rozgł. Pozn. na dzień następny; 22.25 Audycja rozrywkowa; 23.10 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego; 23.30 Muzyka rozrywkowa; 23.55 Strzeżenie wiadomości dziennika, sygnał czasu, hymn i zakończenie programu.

SPORT

KKS II — Bielarnia II (Kalisz)

W niedzielę (5 bm.) o godz. 18-tej w Willi Flora przy ul. Grunwaldzkiej odbędzie się mecz pięciarski o Mistrzostwo Indywidualne Okr. Poznańskiego pomiędzy drugą drużyną KKS-u a drugą drużyną „Bielarni” z Kalisza.

Mistrzostwa indywidualne młodzików

(kt) Wobec niemożności uzyskania odpowiedniej sali w terminie od 3 do 5 bm., termin zawodów pięciarskich o Mistrzostwo Indywidualne Młodzików, przełożony został przez Wydział Sportowy POZB na dni 9, 10, 11 i 12 stycznia 1947 r. Zawody odbędą się w sali K. S. ŻWM-„Zryw” (dawn. Willa Flora) przy ul. Grunwaldzkiej nr 3.

W związku z tym, termin zgłaszania przez kluby zawodników, przedłużony został do dnia 8. I. 47. Rozgrywki odbędą się w następującej kolejności: 9. I. 1947 o godz. 19-tej przedboje; 10. I.

Zawody szermiercze Czechosłowacja - Polska odwołane

Międzynarodowe zawody szermiercze Czechosłowacja — Polska, wyznaczone w Zakopanem na 5 i 6 stycznia br., zostały w ostatniej chwili odwołane.

W sezonie zimowym br. odbędą się natomiast w Zakopanem zawody szermiercze Węgry — Polska, których termin nie został jeszcze ustalony.

1947 o godz. 19-tej ćwierćfinały; 11. I. 1947 o godzinie 19-tej półfinały; 12. I. 1947 o godz. 12-tej finały.

Mistrzostwo indywidualne młodzików rozegrane zostaną zgodnie z obowiązującym regulaminem sportowym PZB. Do zawodów dopuszczeni będą jedynie zawodnicy urodzeni w latach 1929 i 1930.

Zawodnikom zamiejscowym zwrócone będą koszty podróży. Ponadto POZB zobowiązuje się, każdemu zawodnikowi zamiejscowemu przydzielić bezpłatny nocleg.

Umasowienie Sportu Bokserskiego

(kt) „Chcesz być silnym, odważnym i zdrowym uprawiaj sport bokserski!” — oto hasło, pod którym POZB i Woj. Kom. WF i PW przystępują do popularyzacji sportu bokserskiego wśród najszerszych mas młodzieży w całej Wielkopolsce.

Wszystkie kluby przynależne do POZB mają obowiązek organizowania kursów bokserskich, które muszą być rozpoczęte od dnia 20. I. 1947 i trwać będą do 15. IV. 1947 r. Wydział Sportowy POZB, po otrzymaniu od klubów dokładnych terminów, delegować będzie na kursy trenera związkowego p. Tulińskiego (byłego trenera drużyn

amerykańskich). Kursy te, mogą być prowadzone przez zaawansowanego zawodnika, który jednak musi być w posiadaniu zezwolenia POZB.

Zwycięzcy Jesiennego I-go Kroku Bokserskiego

(kt) Zwycięzcami zawodów w Jesiennym I-szym Kroku Bokserskim zostali w wadze: papierowej — Stramik (KKS); muszej — Konieczka (Warta); koguciej — Welter (Warta); piórkowej — Adamski (Zryw); lekkiej — Kaźmierczak (KKS); półśredniej — Matuszak (Warta); średniej — Korbik (Warta); półciężkiej — Urbański (Warta).

Wyprawa hokeistów „Lechii” do Łodzi i Torunia

W sobotę wieczorem, pociągami popiesznym, pod kierownictwem prezesa S. Paczkowskiego i Z. Kurowskiego wyjechała ekipa „Lechii” na dwa spotkania towarzyskie do Łódzkiego Klubu Sportowego. Pierwszy mecz rozegrany zostanie w dniu 5 a drugi w dniu 6 bm. na lodowisku Ł. K. S-u.

Z Łodzi uda się „Lechia” do Torunia, gdzie w dniu 8 bm. stanie do ciężkiego spotkania międzygrupowego o mistrzostwo Polski z mistrzem Pomorza — „Pomorzaninem”.

Po powrocie z Torunia, w dniu 10 bm., o godz. 19-tej na lodowisku przy ul. Mylniej odbędzie się

rewanżowy mecz „Lechia” — „Partyzant”-Bydgoszcz.

W niedzielę, dnia 12 bm. rozegrane zostanie drugie spotkanie o zakwalifikowanie się do finałów o mistrzostwo Polski „Lechia” — „Pomorzanin”. (p.)

KOMUNIKATY SPORTOWE

Sztuczna ślizgawka Klubu Sportowego Pracowników Zarządu Miejskiego „Surma” przy ul. Waly Królowej Jadwigi obok stadionu miejskiego jest otwarta codziennie od godz. 9—20-tej. Płyta lodowa o przestrzeni ca 7000 m² jest dobrze utrzymana. Ślizgawka jest wieczorem oświetlona reflektorami. Bilety wstępu dla dzieci do lat 14-tu zł 10,—; dla dorosłych zł 20,—.

W piątek, dnia 3 stycznia 1947 r. zmarła nagle nasza droga, najukochańsza matka, teściowa, babcia i prababcia, śp. z Jaškowiaków

Franciszka Owsianowska

przeżywszy lat 84.

Msza św. żałobna odprawiona zostanie we wtorek, 7 bm., o godz. 10-tej w kościele parafialnym w Śmieciakach, poczem pogrzeb.

W głębokim smutku pogrążeni
dzieci, synowa, zięciowie, wnuki i prawnuki

Polwica, poczta Zaniemyśl, Janowo, Poznań, Kórnik, Stróża, Wrzeszcz, Świdnica.

Powózki oczekiwać będą we wtorek rano w Środzie.

W czwartą rocznicę bohaterskiej śmierci śp.

Zenona Plucińskiego

por. W. P.

zameczonego w Forcie VII w Poznaniu dnia 8. I. 1943 roku, odprawiona zostanie za spójność Jego duszy

msza św. żałobna

dnia 8 stycznia o godzinie 9-tej w kościele Matki Boskiej Bolesnej na Łazarzu, o czym zawiadamia krewnych, przyjaciół i znajomych

żona z rodziną

Poznań, Nehringa 3. 2498

W pierwszą bolesną rocznicę śmierci naszej najłepszej, nigdy niezapomnianej matki, teściowej i babcie, śp.

Franciszki Nowackiej

oraz w drugą, bolesną rocznicę kochanego brata, szwagra i wujka zmarłego w Piastowie pod Warszawą, śp.

Mariana Nowackiego

odprawiona zostanie msza św. w środę, dnia 8 stycznia 1947 r. o godz. 8-mej w kościele św. Marcina, przy ul. Fredry, o czym zawiadamia wszystkich życzliwych pamięci drożych zmarłych

rodzina. 2423

Poznań, ul. Kantaka 5.

Za nadesłane życzenia ślubne serdecznie dziękujemy

Z. Matyjowie

2475

Poznań, Jarocińska 8 - Górka Duchowna

Wysawa nasza

została wyróżniona na konkursie dekoracji okien wystawowych

Prosimy nas odwiedzić

„Porcelana”, Sew. Mielżyńskiego 14, tel. 14-92.
Magazyn porcelany, szkła i sprzętów kuchennych. 2534

Tanie i smaczne obiady poleca

Restauracja Ogr. Zoologicznego

ul. Bukowska nr 19

oddajemy salę na zebrania, wieczorki towarzyskie

Telefon 69-10

2253

„ASTRA”

Naprawa Maszyn Biurowych

POZNAŃ

Gajowa 4 - tel. 75-28
przy Ogrodzie Zoologicznym

12.432

Za oddanie ostatniej przysługi naszemu najdroższemu mężowi i ojczulkowi śp.

Karolowi Guzejko

jak również za liczne wieńce, kwiaty i wyrazy współczucia a w szczególności PP. Dr. St. Kubickiemu, Wspólnikom, Pracownikom, Cechowi im. J. Killińskiego, Zaw. Zw. Branży Skórzanej, Towarzystwu Czeladzi Szwajcarskiej, Moto-Klubowi „Unia”, Lokatorom, Krewnym, Przyjaciołom i Znajomym składamy

najserdeczniejsze podziękowanie

żona z córką. 2519

Poznań, Racyńskiego 11.

Kierownik

Referatu Środków Ochrony Roślin

potrzebny natychmiast

Oferty z życiorysem kierować pod adresem

„SPOŁEM”

OKRĘGOWY ODDZIAŁ ROLNICZY

Dział Artykułów Przemysłowych

Poznań, ul. Armii Czerwonej 12

1.45

Potrzebny kierownik techniczny

do mającej powstać wytwórni wyrobów platerowanych domowego użytku.

Oferty Biuro Ogłoszeń „PAR”, Ratajczaka 7 pod 1.98. 2533

Dzierżawy

Wydzierżawę restaurację z salą, Poznań, przy ulicy głównej, pełnym biegu, koncesja wódczana — warunki według umowy. — Tylko poważne referencje. Oferty „Głos Wielkopolski” nr 2453.

Przetarg ofertowy

Zarząd gminny w Rokietnicy, pow. poznańskiego ogłasza przetarg ofertowy na sprzedaż do rozbiórki następujących budynków gminnych, położonych w Kokoszczyńku, gminy Rokietnica:

- 1) dużej stodoły drewnianej o muryowanych słupach, krytej dachówką w stanie dobrym;
- 2) starego domu murywanego, krytego dachówką w stanie średnim;
- 3) chlewoy murywanego, krytego dachówką w stanie średnim.

Oferty pisemne kierować należy do Zarządu gminnego w Rokietnicy, powiatu poznańskiego w kopercie zamkniętej z dopiskiem „Oferta na kupno budynków gminnych do dnia 1 lutego 1947 roku.”

Zarząd gminy zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta bez względu na wysokość zaferowanej sumy.

2489

Wójt gminy (—) St. Mustiał

Ekromczyński STEMPLE

POZNAŃ

ul. SW. MARCINA

48391

Różne

Światowej sławy jasnowidz — psychografolog — zdumiewająco przepowiada. Nadesłaj pytania, datę urodzenia, 30 zł. Odpowiedź indywidualnie — analityczną metodą grupową. Tytuł: poczt. zwaw. Adresować: Vapuro, Katowice, skrzynka pocztowa 376. 1-7

Welnę owczą

kupuje, zamienia na włóczkę maszynową i szydełkową

Agentura Centr. Krajowych Surowców Włókienniczych

JAN STARZYŃSKI i S-KA, LESZNO

ul. Leszczyńskich 38 - tel. 725

WŁÓCZKA NADESZŁA

prosimy realizować kwity dostawy.

Włóczka stała na sładzie!

1-70

Salon Sztuki „Silva Recum”

Armii Czerwonej 4

kupuje — sprzedaje

obrazy — dywany — antyki — porcelanę

1-6 i kryształ

CAFÉ GEORGE
tel. 4041 w Poznaniu, Al. Marcinkowskiego 13 tel. 4041
urządza w dniu 5 stycznia 1947 r.
na specjalne życzenie Szan. Gości
wieczorek taneczny
Początek o godz. 21.30
CENY NORMALNE
Uprasza się o zamawianie stolików
GOSPODARZ

Zakład Jubilersko-Zegarmistrzowski
„Karat“
Poznań, ul. Dąbrowskiego nr. 6
poleca po cenach przystępnych:
Zegarki - biżuteria - wyroby srebrne
Własna pracownia zegarmistrzowska

Puder Śnieg Tatrzański
DO KAŻDEJ KARNACJI
FABRYKA WYCIĘCZKI - POZNAŃ, UL. ŚW. PIĘTRO 10
2201

OBUWIE ORTOPEDYCZNE
wykonują
Braclia Jaroccy
Poznań, ul. Matejki 11, tel. 74-64
2199

Lekarskie

Kapiele lecznicze, masaż, elektryzacja. — Poznański Zakład Fryzjersko-Cytryniany, al. Marcinkowskiego 26 — tel. 38-26. 48713
Lecznica dla kobiet ulica Cicha 17, tel. 43-43. 47944

Wolne posady

Krawcy na duże sztuki — stała praca, potrzebni zaraz. A. Lupa, Bukowska 11a m. 3. 2179
Ogrodnik samotny zaraz potrzebny do sadu ca 200 młodych drzew, utrzymaniu, mieszkanie z utrzymaniem na miejscu. Oferty z życiorysem „Głos Wielkop.” nr 2184.
Fryzjer i fryzjerka potrzebni — Drezdenko, ul. Stalina 13, powiat Strzelce, Franciszek Pawlarczyk 2109

Potrzebna dziewczyna do wszystkiego. Bukowska 17, m. 2. 2433

Stolarze budowlani potrzebni. Hoppel, budowniczy, Rataje 66. 2455
Potrzebna pomoc domowa kilka godzin dziennie, najchętniej z gotowaniem. — Zgłosz.: Składowa 11, m. 7. 2480
Gospoście samodzielną, najchętniej prowincji, z domową pracą do restauracji. Warunki osobiste. Of. „Głos Wielkop.” nr 2454.
Cieśla wieczorną potrzebną, reperacja kładek schodowej. Zgłoszenia telefon 96-40. 2519

OGŁOSZENIA DROBNE

INŻYNIERA MECHANIKA poszukują
Fabryki Chemiczne Dr. R. May Luboń
1-67
Tel. 19-46 i 19-47

OGŁOSZENIA DROBNE

P. K. O. V-4499
Biuro Działu Ogłoszeń czynne w dni powszednie od 8-mej rano do 20-tej, w soboty od 8-mej rano do 18-tej w Poznaniu przy ul. Wyspiańskiego 10, I piętro. — Tel. 64-75. — Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Futro damskie, zrebce, tani sprzedam. Mylna 4, m. 3. 2475
Samochód osobowy BMW 6 cylindrów, tani sprzedam, dokumentami, Śmiańskich 12, Chojnacki. 2469
Motorek maszynowy do szycia sprzedam. Adres wskazać „Głos Wlkp.” nr 2468.
Radio samochodowe sprzedam. Oferty „Głos Wielkopolski” nr 2466.
Platformę na pełnych gumach sprzedam. — Oferty „Głos Wielkop.” nr 2465.
Kożuski, ładne, damskie, męskie. Rzepeckiego 6, m. 5. 2464
Futra karakułowe, piżmowce nowe. Osiedle Warszawskie, ul. Konińska 21, m. 1. 2460
Tokarnię 1,5 m toczenia, silnik budowy, skrzynia Norton, tani sprzedam. Strzałowa 6. 2440

OGŁOSZENIA DROBNE

Woski, stearyny, tuczce, wszelkie artykuły chemiczne, piasek najwyższej ceny. Wytwórnia „Słoń”, Kantaka 7. 20023
Arytmometr, maszynę do liczenia, do pisania, powielacz, kupiny. Kochanowicz S-ka, plac Wolności 13, obok 3 Maja, tel. 11-13. 1-24
Poszukuje się celem kupna ławy stolarskie i narzędzia. Of. „Gł. Wlkp.” nr 2434.
Fornieri stale kupuje Mierkiewicz i Hejna Poznań, ul. Półwiejska 22, tel. 46-95. 2106
Kupię szcancę i balans. Pl. Bernardyński 4 m. 18 2420
Wirówkę kupią Zakłady Chemiczne, średnica bebn obrotowego w granicach od 49 do 75 cm. Pożądana kwasoodporna. — Oferty: „Wirówka”, Biuro Ogłoszeń Pietraszek, Warszawa, Wspólna 50. 1-56

OGŁOSZENIA DROBNE

Zamiana
Zamienię mydlarnię-drogerię wraz z samodzielnym domem i posesją, nadającą się ewent. na hurtownię, wytwórnię — na jaki bądź rynek w Poznaniu. Adres: Kamienna Góra — Dolny Śląsk, ul. Katowicka 5. 2522
Poszukuję spiesznie pokój kuchnia zwrot remontu odstępnego. Oferty Nr 3 Czytelnik, Armii Czerwonej 1 2367
Lokal nadający się na warsztat mechaniczny 50 do 100 m² w średmięciu szukam, koszt remontu zwrócę, zgłoszenia Fredry 3 m. 8 od godz. 18-tej. Pośrednicy mile widziani. 2494
Studentka poszukuje pokoju przy kulturalnej rodzinie okolice Rynku Jeżyckiego. Cena obojętna. Oferty „Głos Wlkp.” nr 2522.
Pas, który przebywał w Rosji z Józefem Kapelą proszony o adres. Kapełowa, Września, Słowackiego 23. 2438

Potrzebny zaraz

biegły księgowy oraz **biegły kalkulator**
Wykształcenie conajwyżej średnie i duża praktyka. Zgłoszenia: Centralna Materiałów Budowlanych Oddział w Poznaniu, al. Marcinkowskiego 13. 1-68
Wykwalifikowanej opiekunki do rocznego dziecka poszukuje inż. Wirski, Bydgoszcz, Gdańska 42, m. 5. 2328
Uczeń potrzebny tylko z prowincji. Piekarnia Łukaszewicza 15. 2347
Chłopak do posyłek silny, potrzebny. Dom Handlowy, Szewska 20a. 2422
Ucznia drukarskiego, nakładaczki, wykwalifikowanej pomocnicy introligatorskiej poszukuje Drukarnia przy ul. Wielkiej 20. 2236
Dziewczyna do pomocy wyjazd, potrzebna zaraz. Warunki dobre. Opaleniec 58 godz. 11-16. 2235
Starszą gospoście lub dziewczynę do małej rodziny w Puszczykowie przyjmie. Wiadomość tam. Ze w kiosku przy dworcu. 2353
Dziewczyna na wyjazd do Łopota — uczciwa, samodzielna, kochająca dzieci. Warunki dobre. Zgłoszenia Poznań, Płaskowa 2. — Restauracja. 2265
Dziewczyna samodzielnie gotująca, dobre polecenia, 3 dorosłych osób potrzebna. Solacz, Wołyńska nr 7. 2371
Gospośća gotowaniem na majatek (3 osoby) prosi się zgłosić środa, 8, 1, ul. Szkolna nr 9, m. 3, w godzinach 12-14. Tylko uczciwa. 2294
Ekspedientka do pralni potrzebna. Mielżyńskiego 4. 2148
Poszukujemy 1 ogrodnika (samotnego) z znajomością hodowli drobitu i zwierząt futerkowych. Pierwszeństwo inwalida wojenny względem zabobillizowany. Zgłoszenia pisemne: Państwowy Zakład Szkolny dla ociemniałych inwalidów wojennych Głuchow, poczta Czempin, pow. Kościan. 1-10

Potrzebna dziewczyna do wszystkiego. Bukowska 17, m. 2. 2433

Pomoc domowa zaraz. — Działowa 11, m. 14. 2451
Kucharka względnie samotna pani do większego domu, zaraz — warunki dobre. Od 13-15-tej ul. Cicha 17. 2548
Ucznia przyjmie w naukę fotogr. — Grunwaldzka 17. 2517
Bielizniarki na męską poszukuje solidna firma. Of.: „Głos Wlkp.” nr 2518.
Ogrodnik potrzebny do Szczecina, mieszkanie na miejscu, ewtl. z utrzymaniem. Oferty tel. 20-34. 2504
Gospoś lub służącej na wieś, warunki dobre, poszukuje zaraz. Zgłoszenia Grunwaldzka 103 m. 2. 2529
Młoda, inteligentna panienna o miłej powierzchowności zaraz poszukiwana jako praktykantka na higienistkę dentystyczną. Zgłoszenia osobiste u dentysty L. Kowalski, ul. W. Młodych 4. 2508

20.000,- zł nagrody

za wskazanie miejsca skradzionych butów oficerskich nr 34 z nowymi prawidłami, ubrania męskiego (spodnie, marynarka, kamizelka), popielato-ziel, deseni jodełka, na średnią figurę; przy rękawach i dolny brzeg marynarki pocięte przez moie i pocerowane. Wiadomość podać: Poznań, ul. Słaska 20, m. 1. 2418

Zamiana

Zamienię mydlarnię-drogerię wraz z samodzielnym domem i posesją, nadającą się ewent. na hurtownię, wytwórnię — na jaki bądź rynek w Poznaniu. Adres: Kamienna Góra — Dolny Śląsk, ul. Katowicka 5. 2522
Poszukuję spiesznie pokój kuchnia zwrot remontu odstępnego. Oferty Nr 3 Czytelnik, Armii Czerwonej 1 2367
Lokal nadający się na warsztat mechaniczny 50 do 100 m² w średmięciu szukam, koszt remontu zwrócę, zgłoszenia Fredry 3 m. 8 od godz. 18-tej. Pośrednicy mile widziani. 2494
Studentka poszukuje pokoju przy kulturalnej rodzinie okolice Rynku Jeżyckiego. Cena obojętna. Oferty „Głos Wlkp.” nr 2522.
Pas, który przebywał w Rosji z Józefem Kapelą proszony o adres. Kapełowa, Września, Słowackiego 23. 2438

Różne

Piękne materiały wykonujemy z powierzonych starych i nowych włóczek. Młyńska 3, m. 4, godz. 11-16. 48481
Wolony, suknie słubne — wypocząz. Młyńska 3, m. 6. 48457
Czapki szyje z powierzzonego materiału. Jasna 8 m. 2. 2495
Bleziery oraz wszelkie roboty na drutach prędko wykonuje, ul. Marsz. Focha 47 m. 2, wejście przy banku. 2495
Pracownia gorsetów Anna Herman z Warszawy. Poleca najnowsze modele pasów, biustonoszy, pasów leczniczych. Poznań, ul. Szwajcarska 23 (Rynek Willedecki). 2492
Wypożyczam słubne suknie i wolony Jackowskiego 40 m. 3 Talarowska. 2441
Bilanse zestawiam, zakładam księgowość, także przebitkowa, uproszczoną i podatkową. Zgłoszenia Kursy Handlowe pl. Wolności 2. 2521
Maszyny do pisania, Hczenia, powielacz kupuje — sprzedaje, fachowo naprawia „ReMa” Poznań, św. Marcina 5, tel. 44-07. 48382
Wulkanizacja opm samochodowych, rowerowych, specjalność śniegowce. Grobla 23. 1-22
Czapki myśliwskie, pilotki z futerkiem i bez do polski. Rękawiczki z futerka. Szybko — tani. Roosevelt 4 m. 4. 2307

Potrzebny zaraz

biegły księgowy oraz **biegły kalkulator**
Wykształcenie conajwyżej średnie i duża praktyka. Zgłoszenia: Centralna Materiałów Budowlanych Oddział w Poznaniu, al. Marcinkowskiego 13. 1-68
Wykwalifikowanej opiekunki do rocznego dziecka poszukuje inż. Wirski, Bydgoszcz, Gdańska 42, m. 5. 2328
Uczeń potrzebny tylko z prowincji. Piekarnia Łukaszewicza 15. 2347
Chłopak do posyłek silny, potrzebny. Dom Handlowy, Szewska 20a. 2422
Ucznia drukarskiego, nakładaczki, wykwalifikowanej pomocnicy introligatorskiej poszukuje Drukarnia przy ul. Wielkiej 20. 2236
Dziewczyna do pomocy wyjazd, potrzebna zaraz. Warunki dobre. Opaleniec 58 godz. 11-16. 2235
Starszą gospoście lub dziewczynę do małej rodziny w Puszczykowie przyjmie. Wiadomość tam. Ze w kiosku przy dworcu. 2353
Dziewczyna na wyjazd do Łopota — uczciwa, samodzielna, kochająca dzieci. Warunki dobre. Zgłoszenia Poznań, Płaskowa 2. — Restauracja. 2265
Dziewczyna samodzielnie gotująca, dobre polecenia, 3 dorosłych osób potrzebna. Solacz, Wołyńska nr 7. 2371
Gospośća gotowaniem na majatek (3 osoby) prosi się zgłosić środa, 8, 1, ul. Szkolna nr 9, m. 3, w godzinach 12-14. Tylko uczciwa. 2294
Ekspedientka do pralni potrzebna. Mielżyńskiego 4. 2148
Poszukujemy 1 ogrodnika (samotnego) z znajomością hodowli drobitu i zwierząt futerkowych. Pierwszeństwo inwalida wojenny względem zabobillizowany. Zgłoszenia pisemne: Państwowy Zakład Szkolny dla ociemniałych inwalidów wojennych Głuchow, poczta Czempin, pow. Kościan. 1-10

Potrzebna dziewczyna do wszystkiego. Bukowska 17, m. 2. 2433

Pomoc domowa zaraz. — Działowa 11, m. 14. 2451
Kucharka względnie samotna pani do większego domu, zaraz — warunki dobre. Od 13-15-tej ul. Cicha 17. 2548
Ucznia przyjmie w naukę fotogr. — Grunwaldzka 17. 2517
Bielizniarki na męską poszukuje solidna firma. Of.: „Głos Wlkp.” nr 2518.
Ogrodnik potrzebny do Szczecina, mieszkanie na miejscu, ewtl. z utrzymaniem. Oferty tel. 20-34. 2504
Gospoś lub służącej na wieś, warunki dobre, poszukuje zaraz. Zgłoszenia Grunwaldzka 103 m. 2. 2529
Młoda, inteligentna panienna o miłej powierzchowności zaraz poszukiwana jako praktykantka na higienistkę dentystyczną. Zgłoszenia osobiste u dentysty L. Kowalski, ul. W. Młodych 4. 2508

20.000,- zł nagrody

za wskazanie miejsca skradzionych butów oficerskich nr 34 z nowymi prawidłami, ubrania męskiego (spodnie, marynarka, kamizelka), popielato-ziel, deseni jodełka, na średnią figurę; przy rękawach i dolny brzeg marynarki pocięte przez moie i pocerowane. Wiadomość podać: Poznań, ul. Słaska 20, m. 1. 2418

Zamiana

Zamienię mydlarnię-drogerię wraz z samodzielnym domem i posesją, nadającą się ewent. na hurtownię, wytwórnię — na jaki bądź rynek w Poznaniu. Adres: Kamienna Góra — Dolny Śląsk, ul. Katowicka 5. 2522
Poszukuję spiesznie pokój kuchnia zwrot remontu odstępnego. Oferty Nr 3 Czytelnik, Armii Czerwonej 1 2367
Lokal nadający się na warsztat mechaniczny 50 do 100 m² w średmięciu szukam, koszt remontu zwrócę, zgłoszenia Fredry 3 m. 8 od godz. 18-tej. Pośrednicy mile widziani. 2494
Studentka poszukuje pokoju przy kulturalnej rodzinie okolice Rynku Jeżyckiego. Cena obojętna. Oferty „Głos Wlkp.” nr 2522.
Pas, który przebywał w Rosji z Józefem Kapelą proszony o adres. Kapełowa, Września, Słowackiego 23. 2438

Różne

Piękne materiały wykonujemy z powierzonych starych i nowych włóczek. Młyńska 3, m. 4, godz. 11-16. 48481
Wolony, suknie słubne — wypocząz. Młyńska 3, m. 6. 48457
Czapki szyje z powierzzonego materiału. Jasna 8 m. 2. 2495
Bleziery oraz wszelkie roboty na drutach prędko wykonuje, ul. Marsz. Focha 47 m. 2, wejście przy banku. 2495
Pracownia gorsetów Anna Herman z Warszawy. Poleca najnowsze modele pasów, biustonoszy, pasów leczniczych. Poznań, ul. Szwajcarska 23 (Rynek Willedecki). 2492
Wypożyczam słubne suknie i wolony Jackowskiego 40 m. 3 Talarowska. 2441
Bilanse zestawiam, zakładam księgowość, także przebitkowa, uproszczoną i podatkową. Zgłoszenia Kursy Handlowe pl. Wolności 2. 2521
Maszyny do pisania, Hczenia, powielacz kupuje — sprzedaje, fachowo naprawia „ReMa” Poznań, św. Marcina 5, tel. 44-07. 48382
Wulkanizacja opm samochodowych, rowerowych, specjalność śniegowce. Grobla 23. 1-22
Czapki myśliwskie, pilotki z futerkiem i bez do polski. Rękawiczki z futerka. Szybko — tani. Roosevelt 4 m. 4. 2307

Potrzebny zaraz

biegły księgowy oraz **biegły kalkulator**
Wykształcenie conajwyżej średnie i duża praktyka. Zgłoszenia: Centralna Materiałów Budowlanych Oddział w Poznaniu, al. Marcinkowskiego 13. 1-68
Wykwalifikowanej opiekunki do rocznego dziecka poszukuje inż. Wirski, Bydgoszcz, Gdańska 42, m. 5. 2328
Uczeń potrzebny tylko z prowincji. Piekarnia Łukaszewicza 15. 2347
Chłopak do posyłek silny, potrzebny. Dom Handlowy, Szewska 20a. 2422
Ucznia drukarskiego, nakładaczki, wykwalifikowanej pomocnicy introligatorskiej poszukuje Drukarnia przy ul. Wielkiej 20. 2236
Dziewczyna do pomocy wyjazd, potrzebna zaraz. Warunki dobre. Opaleniec 58 godz. 11-16. 2235
Starszą gospoście lub dziewczynę do małej rodziny w Puszczykowie przyjmie. Wiadomość tam. Ze w kiosku przy dworcu. 2353
Dziewczyna na wyjazd do Łopota — uczciwa, samodzielna, kochająca dzieci. Warunki dobre. Zgłoszenia Poznań, Płaskowa 2. — Restauracja. 2265
Dziewczyna samodzielnie gotująca, dobre polecenia, 3 dorosłych osób potrzebna. Solacz, Wołyńska nr 7. 2371
Gospośća gotowaniem na majatek (3 osoby) prosi się zgłosić środa, 8, 1, ul. Szkolna nr 9, m. 3, w godzinach 12-14. Tylko uczciwa. 2294
Ekspedientka do pralni potrzebna. Mielżyńskiego 4. 2148
Poszukujemy 1 ogrodnika (samotnego) z znajomością hodowli drobitu i zwierząt futerkowych. Pierwszeństwo inwalida wojenny względem zabobillizowany. Zgłoszenia pisemne: Państwowy Zakład Szkolny dla ociemniałych inwalidów wojennych Głuchow, poczta Czempin, pow. Kościan. 1-10

Potrzebna dziewczyna do wszystkiego. Bukowska 17, m. 2. 2433

Pomoc domowa zaraz. — Działowa 11, m. 14. 2451
Kucharka względnie samotna pani do większego domu, zaraz — warunki dobre. Od 13-15-tej ul. Cicha 17. 2548
Ucznia przyjmie w naukę fotogr. — Grunwaldzka 17. 2517
Bielizniarki na męską poszukuje solidna firma. Of.: „Głos Wlkp.” nr 2518.
Ogrodnik potrzebny do Szczecina, mieszkanie na miejscu, ewtl. z utrzymaniem. Oferty tel. 20-34. 2504
Gospoś lub służącej na wieś, warunki dobre, poszukuje zaraz. Zgłoszenia Grunwaldzka 103 m. 2. 2529
Młoda, inteligentna panienna o miłej powierzchowności zaraz poszukiwana jako praktykantka na higienistkę dentystyczną. Zgłoszenia osobiste u dentysty L. Kowalski, ul. W. Młodych 4. 2508

20.000,- zł nagrody

za wskazanie miejsca skradzionych butów oficerskich nr 34 z nowymi prawidłami, ubrania męskiego (spodnie, marynarka, kamizelka), popielato-ziel, deseni jodełka, na średnią figurę; przy rękawach i dolny brzeg marynarki pocięte przez moie i pocerowane. Wiadomość podać: Poznań, ul. Słaska 20, m. 1. 2418

Zamiana

Zamienię mydlarnię-drogerię wraz z samodzielnym domem i posesją, nadającą się ewent. na hurtownię, wytwórnię — na jaki bądź rynek w Poznaniu. Adres: Kamienna Góra — Dolny Śląsk, ul. Katowicka 5. 2522
Poszukuję spiesznie pokój kuchnia zwrot remontu odstępnego. Oferty Nr 3 Czytelnik, Armii Czerwonej 1 2367
Lokal nadający się na warsztat mechaniczny 50 do 100 m² w średmięciu szukam, koszt remontu zwrócę, zgłoszenia Fredry 3 m. 8 od godz. 18-tej. Pośrednicy mile widziani. 2494
Studentka poszukuje pokoju przy kulturalnej rodzinie okolice Rynku Jeżyckiego. Cena obojętna. Oferty „Głos Wlkp.” nr 2522.
Pas, który przebywał w Rosji z Józefem Kapelą proszony o adres. Kapełowa, Września, Słowackiego 23. 2438

Różne

Piękne materiały wykonujemy z powierzonych starych i nowych włóczek. Młyńska 3, m. 4, godz. 11-16. 48481
Wolony, suknie słubne — wypocząz. Młyńska 3, m. 6. 48457
Czapki szyje z powierzzonego materiału. Jasna 8 m. 2. 2495
Bleziery oraz wszelkie roboty na drutach prędko wykonuje, ul. Marsz. Focha 47 m. 2, wejście przy banku. 2495
Pracownia gorsetów Anna Herman z Warszawy. Poleca najnowsze modele pasów, biustonoszy, pasów leczniczych. Poznań, ul. Szwajcarska 23 (Rynek Willedecki). 2492
Wypożyczam słubne suknie i wolony Jackowskiego 40 m. 3 Talarowska. 2441
Bilanse zestawiam, zakładam księgowość, także przebitkowa, uproszczoną i podatkową. Zgłoszenia Kursy Handlowe pl. Wolności 2. 2521
Maszyny do pisania, Hczenia, powielacz kupuje — sprzedaje, fachowo naprawia „ReMa” Poznań, św. Marcina 5, tel. 44-07. 48382
Wulkanizacja opm samochodowych, rowerowych, specjalność śniegowce. Grobla 23. 1-22
Czapki myśliwskie, pilotki z futerkiem i bez do polski. Rękawiczki z futerka. Szybko — tani. Roosevelt 4 m. 4. 2307

Potrzebny zaraz

biegły księgowy oraz **biegły kalkulator**
Wykształcenie conajwyżej średnie i duża praktyka. Zgłoszenia: Centralna Materiałów Budowlanych Oddział w Poznaniu, al. Marcinkowskiego 13. 1-68
Wykwalifikowanej opiekunki do rocznego dziecka poszukuje inż. Wirski, Bydgoszcz, Gdańska 42, m. 5. 2328
Uczeń potrzebny tylko z prowincji. Piekarnia Łukaszewicza 15. 2347
Chłopak do posyłek silny, potrzebny. Dom Handlowy, Szewska 20a. 2422
Ucznia drukarskiego, nakładaczki, wykwalifikowanej pomocnicy introligatorskiej poszukuje Drukarnia przy ul. Wielkiej 20. 2236
Dziewczyna do pomocy wyjazd, potrzebna zaraz. Warunki dobre. Opaleniec 58 godz. 11-16. 2235
Starszą gospoście lub dziewczynę do małej rodziny w Puszczykowie przyjmie. Wiadomość tam. Ze w kiosku przy dworcu. 2353
Dziewczyna na wyjazd do Łopota — uczciwa, samodzielna, kochająca dzieci. Warunki dobre. Zgłoszenia Poznań, Płaskowa 2. — Restauracja. 2265
Dziewczyna samodzielnie gotująca, dobre polecenia, 3 dorosłych osób potrzebna. Solacz, Wołyńska nr 7. 2371
Gospośća gotowaniem na majatek (3 osoby) prosi się zgłosić środa, 8, 1, ul. Szkolna nr 9, m. 3, w godzinach 12-14. Tylko uczciwa. 2294
Ekspedientka do pralni potrzebna. Mielżyńskiego 4. 2148
Poszukujemy 1 ogrodnika (samotnego) z znajomością hodowli drobitu i zwierząt futerkowych. Pierwszeństwo inwalida wojenny względem zabobillizowany. Zgłoszenia pisemne: Państwowy Zakład Szkolny dla ociemniałych inwalidów wojennych Głuchow, poczta Czempin, pow. Kościan. 1-10

Potrzebna dziewczyna do wszystkiego. Bukowska 17, m. 2. 2433

Pomoc domowa zaraz. — Działowa 11, m. 14. 2451
Kucharka względnie samotna pani do większego domu, zaraz — warunki dobre. Od 13-15-tej ul. Cicha 17. 2548
Ucznia przyjmie w naukę fotogr. — Grunwaldzka 17. 2517
Bielizniarki na męską poszukuje solidna firma. Of.: „Głos Wlkp.” nr 2518.
Ogrodnik potrzebny do Szczecina, mieszkanie na miejscu, ewtl. z utrzymaniem. Oferty tel. 20-34. 2504
Gospoś lub służącej na wieś, warunki dobre, poszukuje zaraz. Zgłoszenia Grunwaldzka 103 m. 2. 2529
Młoda, inteligentna panienna o miłej powierzchowności zaraz poszukiwana jako praktykantka na higienistkę dentystyczną. Zgłoszenia osobiste u dentysty L. Kowalski, ul. W. Młodych 4. 2508

20.000,- zł nagrody

za wskazanie miejsca skradzionych butów oficerskich nr 34 z nowymi prawidłami, ubrania męskiego (spodnie, marynarka, kamizelka), popielato-ziel, deseni jodełka, na średnią figurę; przy rękawach i dolny brzeg marynarki pocięte przez moie i pocerowane. Wiadomość podać: Poznań, ul. Słaska 20, m. 1. 2418

Zamiana

Zamienię mydlarnię-drogerię wraz z samodzielnym domem i posesją, nadającą się ewent. na hurtownię, wytwórnię — na jaki bądź rynek w Poznaniu. Adres: Kamienna Góra — Dolny Śląsk, ul. Katowicka 5. 2522
Poszukuję spiesznie pokój kuchnia zwrot remontu odstępnego. Oferty Nr 3 Czytelnik, Armii Czerwonej 1 2367
Lokal nadający się na warsztat mechaniczny 50 do 100 m² w średmięciu szukam, koszt remontu zwrócę, zgłoszenia Fredry 3 m. 8 od godz. 18-tej. Pośrednicy mile widziani. 2494
Studentka poszukuje pokoju przy kulturalnej rodzinie okolice Rynku Jeżyckiego. Cena obojętna. Oferty „Głos Wlkp.” nr 2522.
Pas, który przebywał w Rosji z Józefem Kapelą proszony o adres. Kapełowa, Września, Słowackiego 23. 2438

Różne

Piękne materiały wykonujemy z powierzonych starych i nowych włóczek. Młyńska 3, m. 4, godz. 11-16. 48481
Wolony, suknie słubne — wypocząz. Młyńska 3, m. 6. 48457
Czapki szyje z powierzzonego materiału. Jasna 8 m. 2. 2495
Bleziery oraz wszelkie roboty na drutach prędko wykonuje, ul. Marsz. Focha 47 m. 2, wejście przy banku. 2495
Pracownia gorsetów Anna Herman z Warszawy. Poleca najnowsze modele pasów, biustonoszy, pasów leczniczych. Poznań, ul. Szwajcarska 23 (Rynek Willedecki). 2492
Wypożyczam słubne suknie i wolony Jackowskiego 40 m. 3 Talarowska. 2441
Bilanse zestawiam, zakładam księgowość, także przebitkowa, uproszczoną i podatkową. Zgłoszenia Kursy Handlowe pl. Wolności 2. 2521
Maszyny do pisania, Hczenia, powielacz kupuje — sprzedaje, fachowo naprawia „ReMa” Poznań, św. Marcina 5, tel. 44-07. 48382
Wulkanizacja opm samochodowych, rowerowych, specjalność śniegowce. Grobla 23. 1-22
Czapki myśliwskie, pilotki z futerkiem i bez do polski. Rękawiczki z futerka. Szybko — tani. Roosevelt 4 m. 4. 2307

Potrzebny zaraz

biegły księgowy oraz **biegły kalkulator**
Wykształcenie conajwyżej średnie i duża praktyka. Zgłoszenia: Centralna Materiałów Budowlanych Oddział w Poznaniu, al. Marcinkowskiego 13. 1-68
Wykwalifikowanej opiekunki do rocznego dziecka poszukuje inż. Wirski, Bydgoszcz, Gdańska 42, m. 5. 2328
Uczeń potrzebny tylko z prowincji. Piekarnia Łukaszewicza 15. 2347
Chłopak do posyłek silny, potrzebny. Dom Handlowy, Szewska 20a. 2422
Ucznia drukarskiego, nakładaczki, wykwalifikowanej pomocnicy introligatorskiej poszukuje Drukarnia przy ul. Wielkiej 20. 2236
Dziewczyna do pomocy wyjazd, potrzebna zaraz. Warunki dobre. Opaleniec 58 godz. 11-16. 2235
Starszą gospoście lub dziewczynę do małej rodziny w Puszczykowie przyjmie. Wiadomość tam. Ze w kiosku przy dworcu. 2353
Dziewczyna na wyjazd do Łopota — uczciwa, samodzielna, kochająca dzieci. Warunki dobre. Zgłoszenia Poznań, Płaskowa 2. — Restauracja. 2265
Dziewczyna samodzielnie gotująca, dobre polecenia, 3 dorosłych osób potrzebna. Solacz, Wołyńska nr 7. 2371
Gospośća gotowaniem na majatek (3 osoby) prosi się zgłosić środa, 8, 1, ul. Szkolna nr 9, m. 3, w godzinach 12-14. Tylko uczciwa. 2294
Ekspedientka do pralni potrzebna. Mielżyńskiego 4. 2148
Poszukujemy 1 ogrodnika (samotnego) z znajomością hodowli drobitu i zwierząt futerkowych. Pierwszeństwo inwalida wojenny względem zabobillizowany. Zgłoszenia pisemne: Państwowy Zakład Szkolny dla ociemniałych inwalidów wojennych Głuchow, poczta Czempin, pow. Kościan. 1-10